

Inleiding

Sinds medio jaren tachtig van de vorige eeuw wordt door SOVON de aantalontwikkeling van onze broedvogels gevolgd. Gestreefd wordt naar een landdekkend overzicht door middel van steekproeven. Bij het Broedvogel Monitoring Project kortweg BMP wordt een betrekkelijk klein gebied (10-250ha.) bemonsterd op alle de ervoor komende broedvogelsoorten. Naast landelijke trends berekent men hiermee ook trends in de Vogelrichtlijngebieden. Dit zijn gebieden die speciaal zijn aangewezen voor bepaalde broedvogelsoorten. In de praktijk betekent BMP jarenlang in dezelfde vaste gebieden tellen volgens vastgestelde voorschriften. Ten einde tot een representatieve en betrouwbare schatting te komen van de landelijke aantallen, dienen de BMP plots alle landschapstypen te dekken. Een van de wensen die bij SOVON leefde, was de start van twee proefvlakken in schorren van Saeftinghe en de Westerschelde.

In 2004 vond in Saeftinghe de laatste integrale broedvogelinventarisatie plaats. Deze was een groot succes en enkele medewerkers gaven aan op een bepaalde manier door te willen gaan met dit soort onderzoek. Als proef werd in 2005 door Marc Buise telgebied 7 nogmaals geïnventariseerd. De bedoeling was om na te gaan in hoeverre een langlopend BMP project op te zetten was. Naar aanleiding van deze proef en de enthousiaste reacties, werd in december 2005 een aantal (mogelijk) geïnteresseerden benaderd met een uitgewerkt voorstel. De respons was overwegend positief. In maart 2006 werd een bijeenkomst belegd en een en ander definitief uitgewerkt. Besloten werd te beginnen met vier plots, in totaal 161ha ofwel 7.16% van het begroeide deel. Een vijfde plot in 16 (met veel hoog riet) dat werd voorgesteld, is tijdelijk in de koelkast geplaatst in afwachting van de ontwikkelingen die in de nabije toekomst in de Hertogin Hedwigepolder zullen plaatsvinden. Bovendien wilde men niet te veel hooi op de vork nemen daar het een langlopend project wordt en er altijd voldoende mankracht moet zijn. De coördinatie en verwerking komen bij Marc Buise te liggen. Walter Van Kerkhoven zal assisteren.

Gebied

Het Verdrongen Land van Saeftinghe is een getijdengebied dat twee maal daags vol water loopt. Met 4.5 tot 6 meter is het tijverschil naar Nederlandse begrippen astronomisch. Tijden van hoogwater en laagwater veranderen dagelijks en twee maal per maand is er doodtij en springtij. Dit geeft beperkingen met betrekking tot betreding. Het gevolg is dat Saeftinghe niet te inventariseren is als elk willekeurig ander gebied

- op voor vogels gunstige tijden zoals een uur voor zonopkomst tot enkele uren daarna
- volgens vaste routes en
- door telkens op een andere plaats de route te beginnen.

Betreding is niet zonder gevaar en een goede terreinkennis en kennis van het getij zijn van groot belang. Vooral bij nachtelijke bezoeken of overtijden dient dit niet onderschat te worden.

Teneinde enigszins aan alle voorwaarden tegemoet te komen én aan de wens om alle landschappen van Saeftinghe in plots te vangen, bleek de keus beperkt.

Saeftinghe is in 2004 verdeeld in 19 telgebieden. Gekozen was om na de eerste integrale kartering van 1997 de blokken kleiner te maken. Voor het BMP onderzoek bleken deze blokken nog steeds veel te groot. Gebied 7 kostte bijvoorbeeld in 2005 meer dan 7 uur veldwerk per bezoek. Vandaar dat de plots deelblokken zijn geworden. Bij de indeling van de gebieden is er zorg voor gedragen dat de blokgrenzen geografisch goed terug te vinden zijn. Ook zijn ze dusdanig gekozen dat elk met 1 uitgezette voorkeursroute binnen een normale tijd (dus de periode van 6-7 uur rondom laagwater) volledig kan worden geïnventariseerd in maximaal 5 uur. Drie gebieden hebben een vluchtweg naar de dijk of naar een dam die in het gebied ligt. Daardoor kan de inventarisatieperiode vrijwel probleemloos enkele uren uitlopen indien gewenst of noodzakelijk. De enige uitzondering in deze is plot 11A op de Marlemontse Plaats.

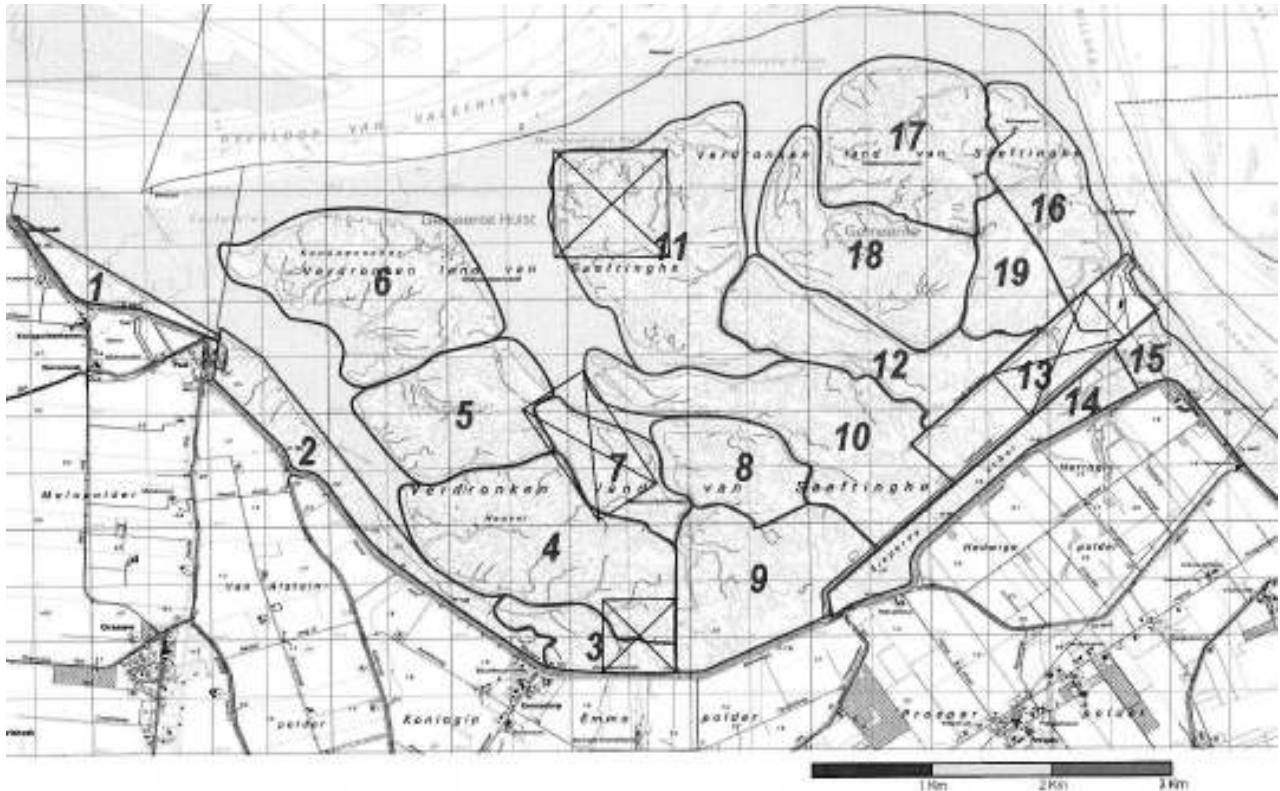
Gebied 13A (32 ha.)

Dit gebied maakt deel uit van het intensief met koeien beweidde lichtbrakke deel van Saeftinghe tussen de Gasdam en de Zanddam. De Zanddam is te beschouwen als een zeer zandige en droge grote oeverwal. Er zijn hier geen excursies. De grasmat is er overwegend vrij kort. De oeverwallen zijn laag met daartussen modderige kommen (met of zonder zeebies) en enkele plassen met stagnerend water. Tegen de Gasdam ligt een vluchtheuvel en een dik pakket dood aangespoeld plantenmateriaal (veek).

Het gebied is vrijwel tij-onafhankelijk en bij HW gemakkelijk te inventariseren vanaf de Zanddam, Dam naar de Noord en de Gasdam.

Gebied 3A (met stuk van 4) (30 ha.)

In dit gebied vinden we een overgang van intensief begraasd en vertrapt schor naar extensief begraasd. De saliniteit is er hoger dan in 13A. Er is een vluchtheuvel en daaromheen en langs de dijk is de begrazing intensief. De noordelijke helft wordt veel minder begraasd en hier vinden we een reliëfrijk schorrenlandschap van kommen met zeebies en zeeaster en hoge met strandkweek begroeide oeverwallen. In dat deel ligt ook een rietveld. Dit gebied wordt intensief door excursies bezocht. Dit gebied is licht tij-afhankelijk. Slecht tijdens de twee uur rondom HW is men enigszins gehinderd doch dan kunnen altijd stukken vanaf de Rijksdam en de Scheldedijk worden geïnventariseerd.

Het Verdronken Land van Saeftinghe met ligging van telgebieden en BMP-plots

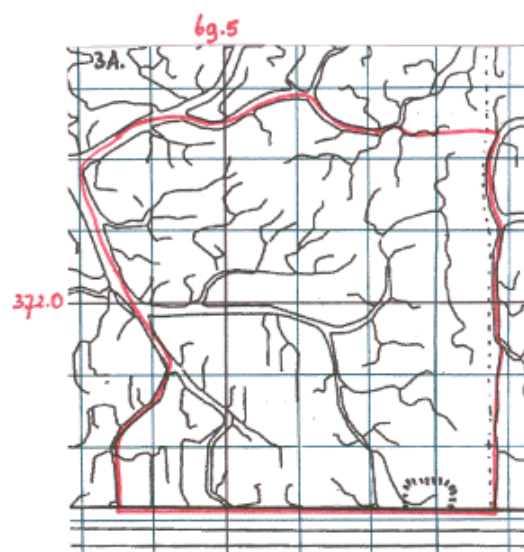
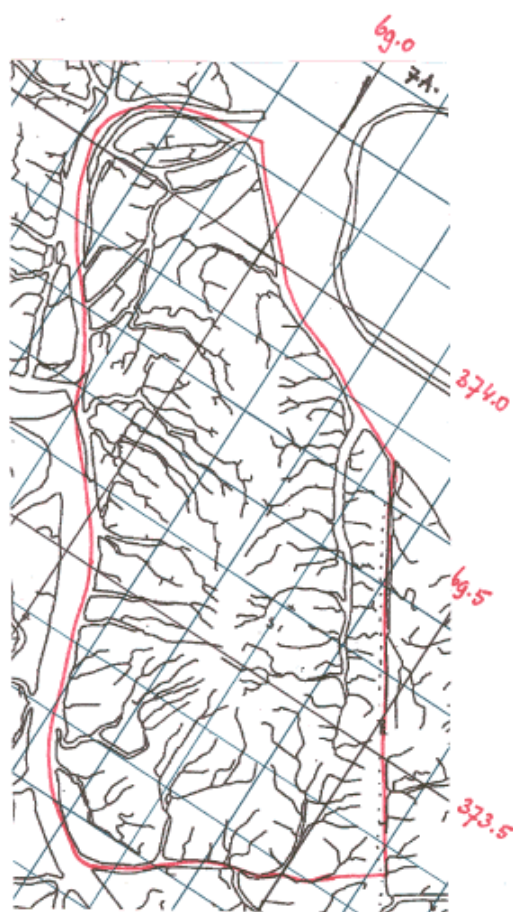
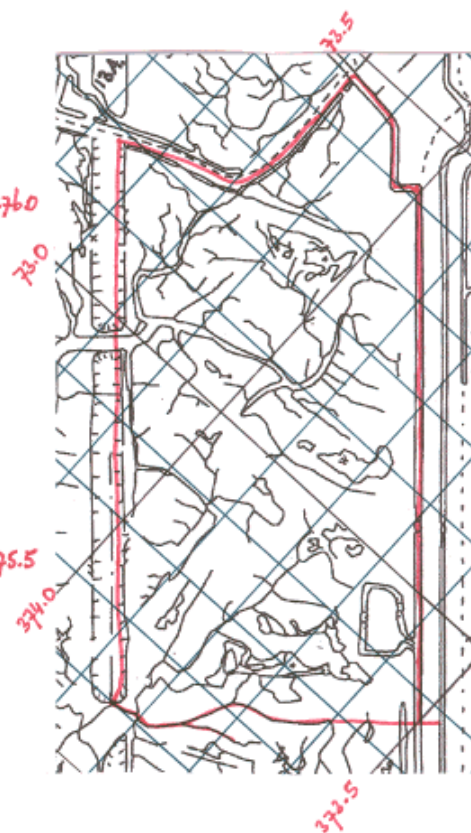
Gebied 7A (39 ha.)

Dit gebied is verpacht voor begrazing met koeien maar in de praktijk komen die hier uiterst zelden. De noordelijke helft en de Rijksdam worden intensief bezocht door excursies. In het zuiden en oosten is er het normale patroon van kommen, oeverwallen en modderige geulen. In de lengterichting ligt een uitgestrekt komengebied (waterscheiding) met veel zeebies en zeeaster. De noordelijke helft heeft een vrij jonge schorvegetatie – zeebies en zeeaster – en wordt doorsneden met ondiepe modderige geulen. In het gebied liggen twee rietplukken. Ook dit gebied is licht tij-afhankelijk. Slechts tijdens de twee uur rondom HW is men gehinderd. Men kan dan vanaf de Rijksdam inventariseren of juist de waterscheiding aanpakken.

Gebied 11A (60 ha.)

Dit gebied maakt deel uit van de Marlemontse Plaat en grenst direct aan de Westerschelde. De noordelijke en westelijke randen staan sinds enkele decennia aan afkalving bloot. Het is een oud schorrengebied met uitgestrekte kommen in het midden maar ook flinke geulenstelsels met zowel modderige als zandige bodems. Het gebied wordt niet beweide en slechts incidenteel bezocht bij excursies. Er zijn diverse rietplukken die zich langzaam uitbreiden en jaarlijks worden kleine en/of grote veekpaketten afgezet.

Gebied 11 is sterk getij-afhankelijk en ligt op ongeveer 1.5 uur loopafstand van Emmadorp. Het is echter mogelijk om 2.5-3 uur na HW de IJskelder over te steken, een en ander afhankelijk van de weersomstandigheden gedurende de voorafgaande dagen en de hoogte van het tij. Op die manier is dit gebied goed te doen in de ochtenduren rondom LW. Een beperking is evenwel dat men tijdig voor HW terug moet zijn op de Rijksdam. Omstreeks dooftij is het gebied tijdens HW goed te inventariseren vanuit het centrale kommenstelsel.

BMP plots met Amersfoort-coördinaten (LB = 11A; RB = 13A; RO = 3A en LO = 7A).

Werkwijze

De inventarisatieperiode liep van begin april tot en met begin juli. Normaliter had ook half maart een telling moeten plaatsvinden maar gezien de aanhoudende kou in het voorjaar werd het zinvol geacht pas begin april te beginnen. In deze periode werd elk plot zeven maal geïnventarieerd. Tevens werd in twee gebieden, in de nachtelijke uren, een afzonderlijke telling van waterrallen uitgevoerd met behulp van geluidsapparatuur.

Er werd gewerkt volgens een rooster dat was opgesteld aan de hand van de persoonlijke voorkeuren en de getijdentabel 2006 van Bath. De tellingen op nachtvogels (waterral) vonden op ad hoc basis plaats.

De afspraak was dat de inventarisaties bij voorkeur zouden plaatsvinden gedurende de eerste vier dagen van elke periode aangezien dan telkens een laagwater in de ochtend viel. Anderzijds was het toen telkens nabij springtij. In de praktijk bleek deze afspraak voor veel mensen niet haalbaar. Dit zal volgend seizoen opnieuw worden bekeken.

Rooster 2006

Periode\ gebied	3A	7A	11A	13A	Tellers
Begin april	WK	FV/MR	MB	WN/RD	AW Alex Wieland
					BC Barbara de Coninck
Half april	WN/RD	HB	FV/MR	WK	DP Diny de Putter
					EN Edward Neve
Begin mei	MB	MT/DP	MB	JM	FV Frits van Velzen
					HB Huub Bun
Half mei	WN/EN	MB	FV/MR	JM	JM Jean Maebe
					MB Marc Buise
Begin juni	HB/BC	WN/EN	MB	JM	MR Joop Millenaer
					MT Marc den Toonder
Half juni	WK	WN/EN	MT/DP	WN/EN	RD Ron d'Hondt
					ST Stefaan Thiers
Begin juli	WN/EN	MT/DP	MB	MB	WC Wannes Castelijns
					WK Walter Van Kerkhoven
nachtvogels	WK	MB	X	X	WN Wim Neve

X geen telling mogelijk of noodzakelijk

Degenen die voor een bepaalde telling stonden geroosterd, waren ervoor verantwoordelijk dat die telling ook daadwerkelijk plaatsvond. Eventueel diende tijdig voor vervanging te worden gezorgd. Dit is onvoldoende onderkend. Elke deelnemer kreeg een uitgebreide instructie geënt op de ervaringen van de vorige inventarisaties. Aangezien niet iedereen over de vereiste terreinkennis dan wel vogelkennis beschikte, is aandacht besteed aan training.

Door Stichting Het Zeeuwse Landschap werd een GPS beschikbaar gesteld. Bovendien mocht gebruik worden gemaakt van alle faciliteiten van het BCS waarvoor we Jos Neve en Kitty Galle zeer erkentelijk zijn.

Water en weer in voorjaar 2006

Gegevens o.a. ontleend aan sites KNMI, Hydro Meteo centrum Zeeland en de Basis Infodesk van het RIKZ.

De lente begon erg laat en tot en met 23 maart was het koud en guur. Daarna sloeg het weer om en werd het zacht. Een extra verhoging van circa 30 cm bovenop het op zichzelf al hoge springtij van 30 en 31 maart deed het schor een paar maal geheel onder water staan. Alle aanwezige nesten zijn hierbij weggespoeld. April was verder een vrij droge, zachte maand met veel zonneschijn. Mei was in zijn geheel wisselvallig maar met in de eerste helft redelijk wat zonnige, warme dagen. De springtijden in deze periode bleven laag, met name dat van maandag 15 mei, vanwege de aanhoudende oostenwinden die er aan vooraf gingen. De tweede helft van mei kenmerkte zich door vrij somber wisselvallig weer met veel regen, soms in buien met windstoten. Bij het springtij van dinsdagochtend 30 mei kwamen de laagste delen van het schor blank te staan. De schade aan nesten bleef daardoor tamelijk beperkt. Daarna hebben zich geen springtijden van betekenis meer voorgedaan. Na een koel begin werd het tussen negen tot met dertien juni zomers warm. De tweede helft van de maand was licht wisselvallig en wisselden korte warme perioden zich af met wat meer koele dagen. Juni was tamelijk droog met slechts hier en daar buien en kende veel zonneschijn. Juli was een zeer droge, zonnige en warme maand met subtropische temperaturen.

Resultaten

Doordat Saeftinghe een zeer dynamisch gebied is, zijn er nogal wat factoren van invloed.

- Het getij bepaalt in sterke mate het broedsucces van de vogels. Veel nesten spoelen weg tijdens een van de springtijden in het voorjaar. De meeste vogels beginnen daarop – vaak in de buurt - met een vervolglegsel. Dit kan verwarrend werken bij de kartering.
- Het getij bepaalt ook de menselijke activiteiten. Vaak kan niet op de meest gunstige tijd van de dag worden geïnventariseerd en dat maakt de trefkans minder. In principe is het overgrote deel van het gebied alleen te inventariseren gedurende de laagwaterperiodes. Tijdens hoogwater inventariseren is eigenlijk beter. De vogels zijn dan meer op de schorren te vinden (waar ze broeden) en minder op de slikken. Hiertoe zijn echter maar een paar mensen in staat.
- Buitendijks zijn de weersomstandigheden extremer dan binnendijks. Doordat het landschap zo vlak is, staat er altijd meer wind, waardoor de vogels minder zingen en bovendien moeilijker te horen zijn. Ook dit vermindert de trefkans.
- Het terrein biedt veel dekking zodat met name broedende vogels moeilijk worden opgemerkt. Daar-entegen zien de vogels een teller al van verre naderen waardoor ze zich tijdig kunnen drukken.
- Door de uitgestrektheid en het ontbreken van duidelijke herkenningspunten kunnen territoria bij ver-
volgbezoeken moeilijker worden teruggevonden of kunnen meerdere territoria die bij elkaar in de buurt liggen als één territorium worden genoteerd (bij niet gelijktijdig zingen).
- In en nabij zilvermeeuwkolonies is het lawaai soms dusdanig dat zangvogels slechts met moeite kunnen worden gehoord, indien aanwezig.

Als gevolg van deze handicaps is bij het interpreteren van de gegevens iets soepeler omgesprongen met de SOVON-criteria. Ook het weer werkte dit voorjaar niet echt mee om tot een goede inventarisatie te komen. Maar ondanks dat én de nodige aanloophoeveelheden die ondervonden werden, zijn van alle vier de plots voldoende gegevens verzameld om tot een verantwoorde interpretatie te komen.

Bezoeken * aanvullingen (geen volledige telling)

	3A		7A		11A	13A
begin april	02/04 WK+BC+ST 08:00-10:30	03/04 MB* 18:00-18:30	04/04 MB+WN 12:30-15:30	03/04 MB* 10:30-11:30		
	04/04 MB+WN* 11:15-11:40	07/04 FV+MR 11:30-17:00		08/04 WN+RD 10:00-12:00		
half april	15/04 WK 07:15-10:00	14/04 HB+WN+RD 09:00-11:45	21/04 MR+FV 12:15-17:15	13/04 MB* 16:30-18:30		
	19/04 WN+EN 12:30-15:30	+BC+ST.				
begin mei	02/05 MB 10:00-11:00	02/05 MB* 15:15-15:45	02/05 MB 11:30-15:00	29/04 WK 07:00-09:15		
	15:45-18:00	09/05 DP+MT 06:30-10:30		05/05 JM 13:00-16:00		
half mei	15/05 WN+EN 13:00-15:30	16/05 MB* 06:30-07:30	16/05 MB* 09:00-12:00	15/05 JM 08:30-11:00		
	16/05 MB* 17:00-18:00	17/05 MB+BC+ST 08:30-12:00				
begin juni	03/06 HB+ST 07:10-12:30	05/06 WN+EN 11:00-14:30	02/06 MB 11:30-18:00	06/06 JM 14:30-17:15		
	07/06 MB* 21:30-22:00	02/06 MB* 08:00-09:00	06/06 MB+ST 18:00-21:30			
		07/06 MB* 20:00-21:00	07/06 MB* 16:00-17:30			
half juni	16/06 MB* 07:00-07:30	16/06 WN+EN 12:00-15:00	13/06 DP+MT 07:45-11:30	18/06 WK 19:45-22:00		
		16/06 MB* 08:00-09:00	16/06 MB* 10:00-12:00	19/06 WN+EN 10:00-13:00		
begin juli	03/07 WN+EN 12:00-14:30	29/06 WN+EN 08:30-12:00	29/06 MB 17:30-21:30	01/07 MB* 19:30-20:30		
	29/06 MB* 14:00-15:00	07/07 WN+EN 22:45-23:30				
		29/06 MB* 22:45-23:30				
nachtvogels	09/06 WK 21:45-23:30	11/06 MB 21:30-23:45				

(NB: enkele aanvullingen van Alex Wieland/ Wannes Castelijns/Chiel Jacobusse/Ron Brouwer/Boudewijn Jacobusse)

Van alle telgebieden beschikken we over vergelijkbare gegevens van de jaren 1997 en 2004. Van plot no. 7A zijn ook van 2005 gegevens beschikbaar. Deze zijn alle in de tabel verwerkt. Over het algemeen ontlopen gegevens van 2004 en 2006 elkaar niet veel. Daarentegen wijken die van 1997 met name voor 11A en 13A

behoorlijk af. Deze twee deelgebieden zijn toen minder volledig geïnventariseerd vandaar dat de aantallen cursief en kleiner zijn afgebeeld. Bovendien werd veel hinder ondervonden van de alom aanwezige zilvermeeuwen met hun kabaal. Desalniettemin laat ook de westelijke helft bij veel soorten een forse toename zien. De waargenomen toename in het oosten is dus deels reëel.

	3a			7a				11a			13a			totalen		
soort	1997	2004	2006	1997	2004	2005	2006	1997	2004	2006	1997	2004	2006	1997	2004	2006
GQ		2	2		1	3	4	1	12	10		1	1	1	16	17
CQ			1			0	0			2		1			1	3
NQ			0									1			1	
BE	3	6	2	2	2	4	7	1	5	6	4	3	6	10	16	21
KE	1	1	1	1				1	2	1		1	1	3	4	3
WE	13	17	29	15	15	28	24	17	21	39	4	11	8	49	64	100
SE	2	3	2				0			0	1	1	1	3	4	3
QE								2	1					2	1	
BN	1	1	0											1	1	
PT		1													1	
FA	1	1									1	1	1	2	2	1
WR	3	5	4	2	2	3	3		3	1				5	10	8
PH		1													1	
WH		1	1			1	3	2	2	1		1	1	2	4	6
MK	1	3	2				1	2	2	4	1	2		4	7	7
SC	6	8	5	8	7	6	6	9	15	14	9	12	8	32	42	33
KT			0								12		46			46
SL									1			1	2		2	2
KI	4	4	7								6	6	9	9	10	16
GT	1		2											1		2
TL	24	32	32	23	29	32	36	28	62	88	5	23	25	80	146	181
ZY							1						0			1
KM										1						1
XM			1		3	6	1	4	3	12			1	4	6	15
ZM	75	31	24	154	109	87	126	215	361	214	208	70	50	652	571	414
VD								109	3	4				109	3	4
HL											1	3	1	1	3	1
HD	1	2	1			1		1			2	1		4	3	1
VW	1	1							1		2	4	4	3	6	4
GP	7	12	12	4	14	11	8	2	6	8	4	7	6	17	39	34
GY	10	11	10	8	24	13	10	6	15	13	5	6	1	29	56	34
egy		1													1	
WY			0								2	2	1	2	2	1
BB	17	16	10	5	8	9	8		8	3			1	35	32	22
WI		2	1				1								2	2
RZ	1	8	2	3	5	6	4		6	3				4	19	9
SN		1													1	
XK	1	5	1		1	2			1					1	7	1
KN		2	2			1							0		2	2
RG	13	15	15	9	16	13	13	3	18	18				25	49	46
GS	1													1		
totaal	187	193	169	234	236	226	256	403	548	442	267	158	174	1091	1135	1041
min ZM	112	162	145	80	127	139	130	188	187	228	59	88	124	439	564	627
N	22	28	24	12	14	17	17	16	21	19	15	21	20	28	36	33
X/ha	6.23	6.43	5.63	6.00	6.05	5.49	6.56	6.72	9.13	7.37	7.42	4.39	4.83	6.61	6.88	6.47
X-ZM/ha	3.73	5.40	4.83	2.05	3.26	3.56	3.33	3.13	3.12	3.80	1.64	2.44	3.44	2.66	3.42	3.89

(0 = waarnemingen in broedseizoen maar niet broedindicerend; N = aantal soorten; X = gemiddelde)

Discussie:

Na een eerste BMP ronde valt weinig te zeggen over trends. We kunnen echter vergelijken met de twee voorafgaande karteringen van 1997 en 2004 daar toen een soortgelijke methodiek is gebruikt. Doen we dat dan kunnen we voorlopig niet veel meer doen dan het onderschrijven van de discussiepunten uit het rapport van 2003 (Castelijns & Wieland 2004).

Een soort die nog steeds toeneemt, is de wilde eend. Dit hangt mogelijk samen met het ontstaan van meer open natte plekken in de kommen ten koste van monoculturen zeebies. Het voedselgedrag van de grauwe ganzen is hieraan debet. Deze zijn zowel 's winters als zomers sterk toegenomen en graven de zeebiesknollen uit. Hierdoor verjongt de vegetatie en wordt deze meer gevarieerd (minder overheersing van zeebies). Ook blauwborsten, meerkoeten en foeragerende tureluurs schijnen hiervan te profiteren.

Verschillen tussen de plots bevestigen bestaande vermoedens omtrent de invloed van de begrazing met koeien. Is er intensieve begrazing en is er nauwelijks schuilgelegenheid in de vorm van zeebies en/of zeeaster zoals in 13A, dan ontbreken soorten als waterral, blauwborst, rietzanger en rietgors. Daarentegen doet de veldleeuwerik het dan weer wel goed. Zowel in 3A als 13A trekt de korte grasmat in de intensief begraasde delen nogal wat kieviten aan. Kieviten (en ook kluten) broeden hier o.a. op week.

Overgangen van intensief begraasd schor naar extensief begraasd schor laten veel graspiepers zien evenals het schor in gebied 7A met veel oeverwallen. Blauwborsten zitten in deze delen juist in de met zeebies en zeeaster begroeide kommen. Meer naar de Westerschelde toe, dus meer onder de mariene invloed (11A) komen in dit soort schor duidelijk minder graspiepers en blauwborsten voor.

Tureluurs zijn overal talrijk en het aantal neemt naar het schijnt toe. De grootste dichtheden komen voor in beweid schor dat gedeeltelijk is vertrapt zoals langs de dijk in 3A en in 13A. Niet veel minder zijn dichtheden in geulenrijke delen met veel oeverwallen, modderige geulen en kommen op 7A en 11A.

De zilverbreeuwen laten gemiddeld een afname zien. Kleine mantelmeeuw neemt toe.

Aantallen van sommige soorten verschillen sterk van jaar tot jaar zoals gele kwikstaart in 7A, blauwborst in 3A, scholekster in 13A, graspieper in 7A, kleine karekiet en rietzanger. Het lijkt ons niet zinvol hier al een conclusie aan te verbinden, anders dan dat dit voor een zeer dynamisch gebied als Saeftinghe als normaal mag worden beschouwd.

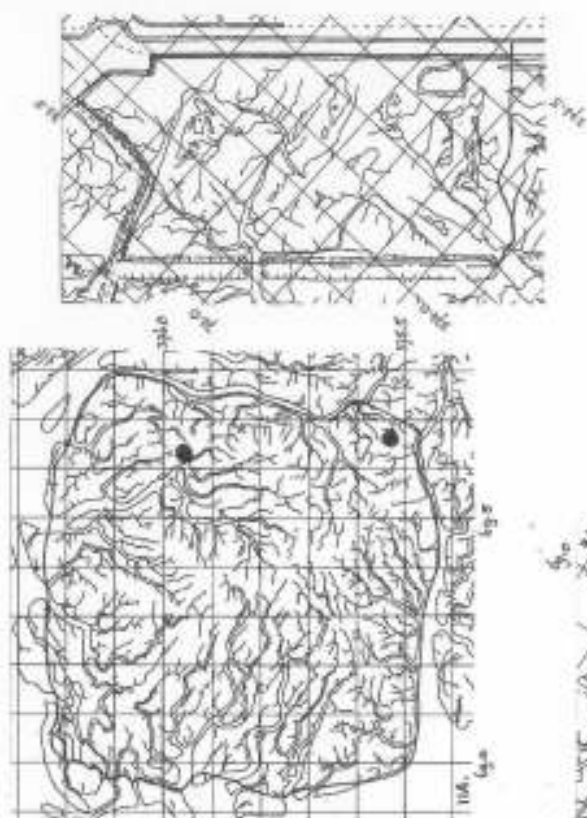
Het gemiddeld aantal territoria per hectare is in 2006 in zijn totaliteit in de plots iets lager dan in 2004. Wordt de zilverbreeuw (ZM) buiten beschouwing gelaten dan is er echter een lichte toename. De soortenrijkdom in de plots is in 2006 gemiddeld wat minder dan in 2004. Er zijn echter flinke verschillen tussen de plots onderling wat betreft deze 'trends'.

Aangezien de hoogwaterstanden bij het springtij dat omstreeks 21 maart valt, vrijwel jaarlijks het hele schor onder water zetten, lijkt het weinig zinvol voor begin april met inventarisaties te beginnen. Ook blijkt uit de praktijk dat het broedseizoen in Saeftinghe ongeveer 14 dagen achterloopt bij het binnendijkse. Daarentegen kan overwogen worden omstreeks half juli nog een telling te verrichten op late soorten als graszanger.

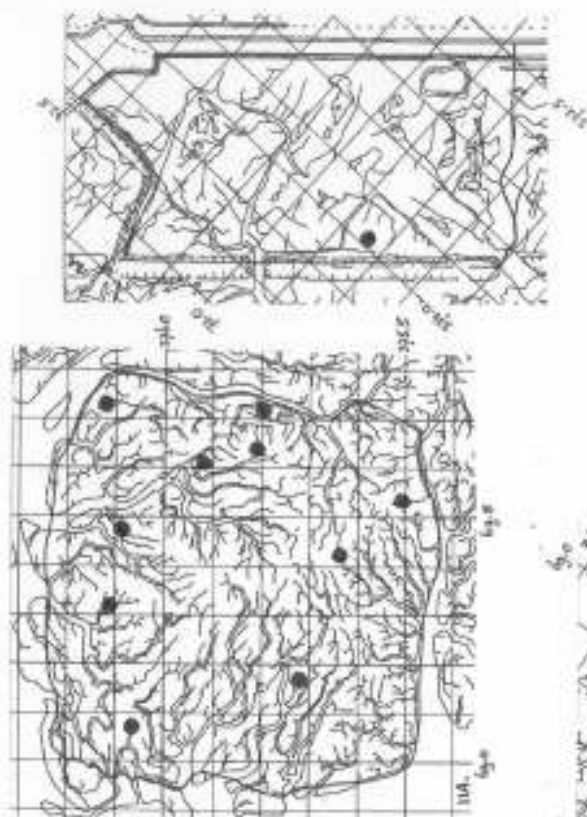
Literatuur

Buise, M & W. Van Kerkhoven 1999. Vogelonderzoek in Het Verdrongen Land van Saeftinghe, Jaarverslagen 1996/97 en 1997/98, Hoofdstuk 3 Broedvogels. Natuurbeschermingsvereniging De Steltkluut en Stichting Het Zeeuwse Landschap, Zeeuws-Vlaanderen.

Castelijns, W. & A. Wieland 2005. Broedvogelonderzoek 2004 in Het Verdrongen Land van Saeftinghe. Stichting Het Zeeuwse Landschap en Natuurbeschermingsvereniging De Steltkluut. Heinkenszand.

Grote Canadese gans 2006

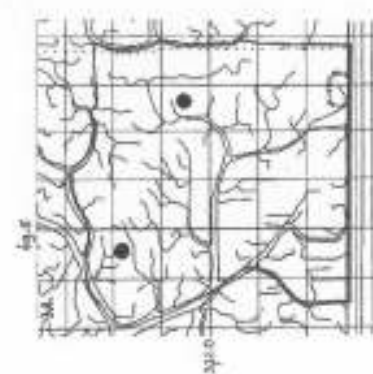
Grote Canadese gans 2006

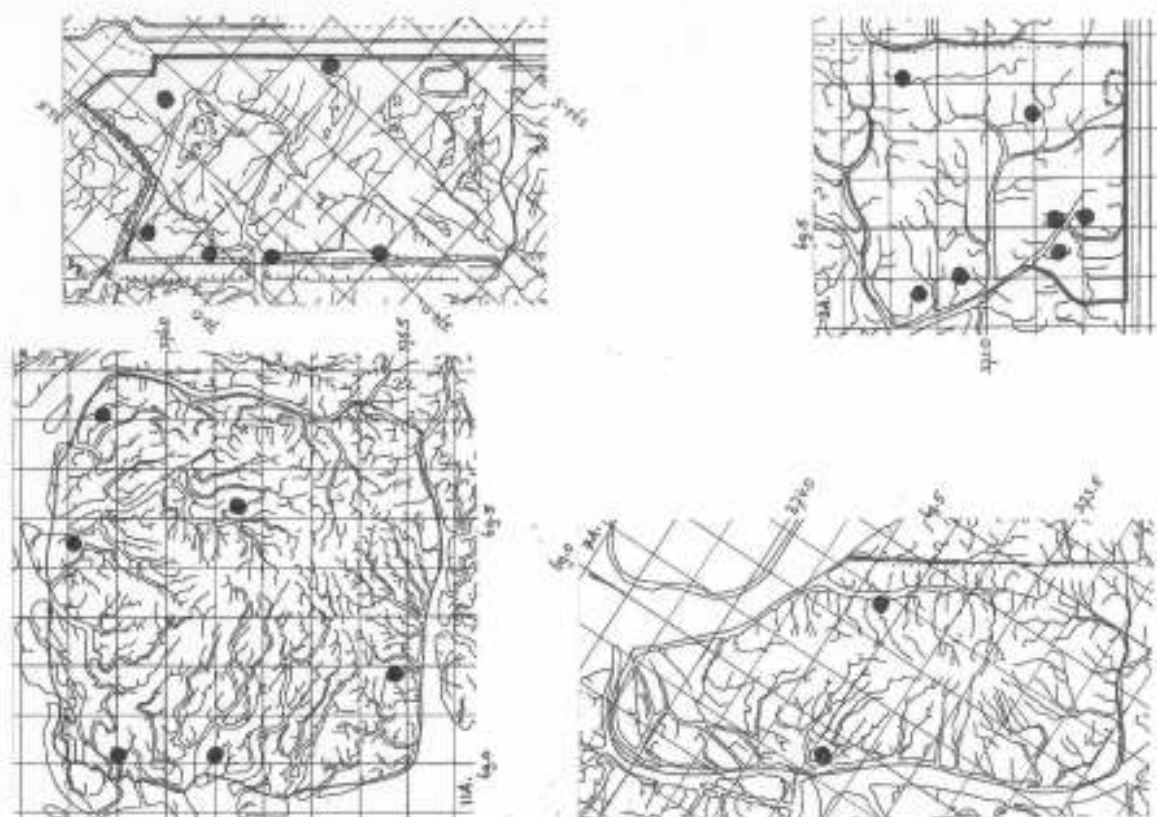
Grote Canadese gans 2006

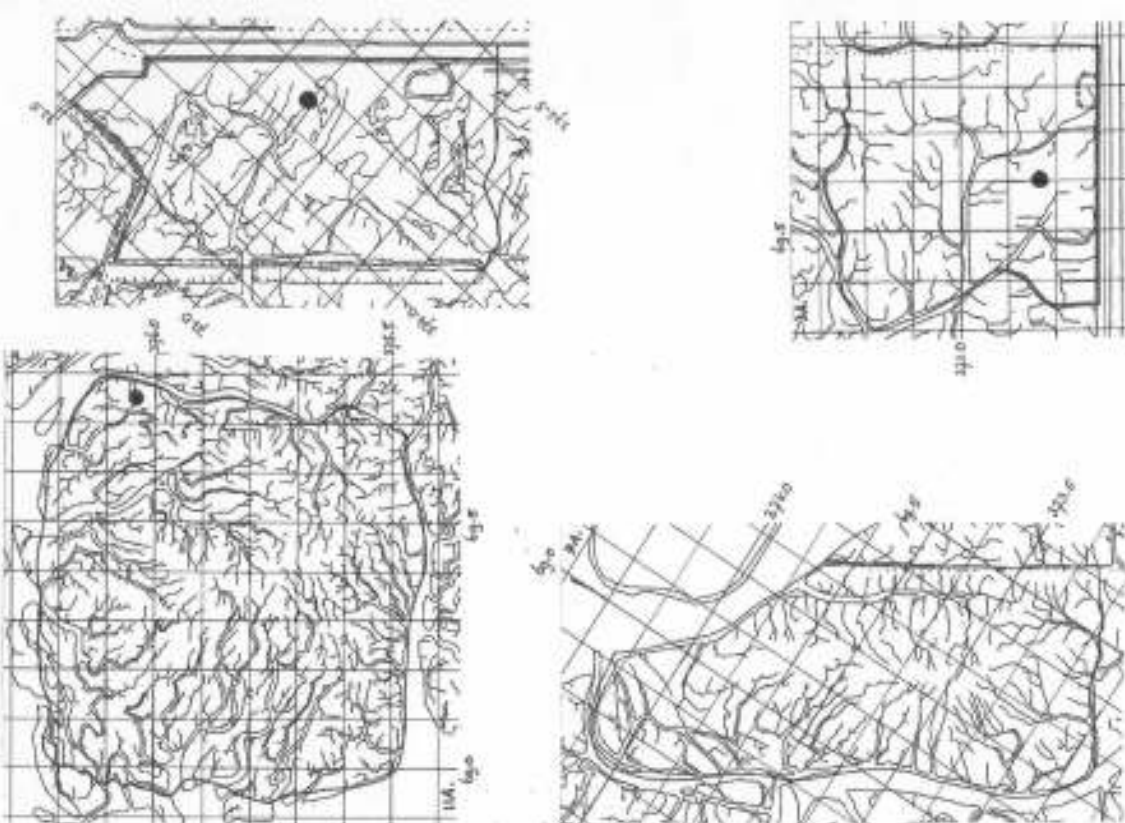
Grote Canadese gans 2006

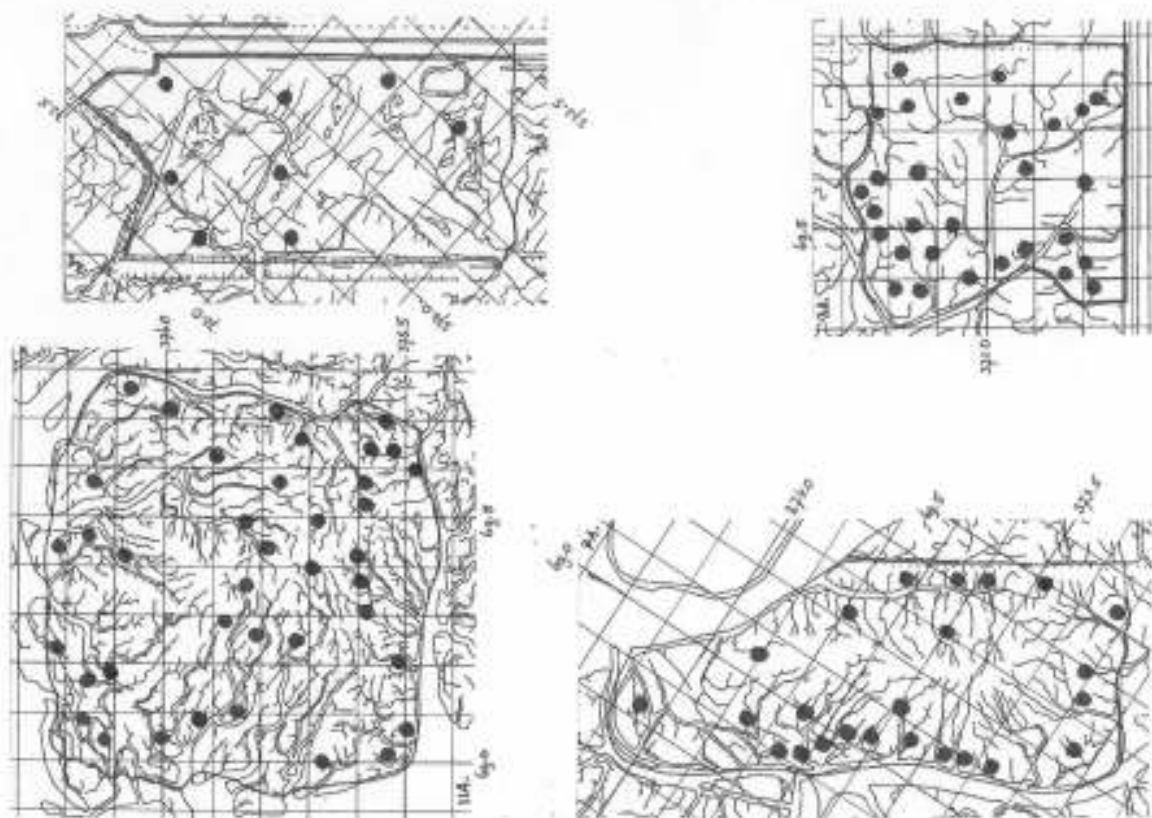
Grote Canadese gans 2006

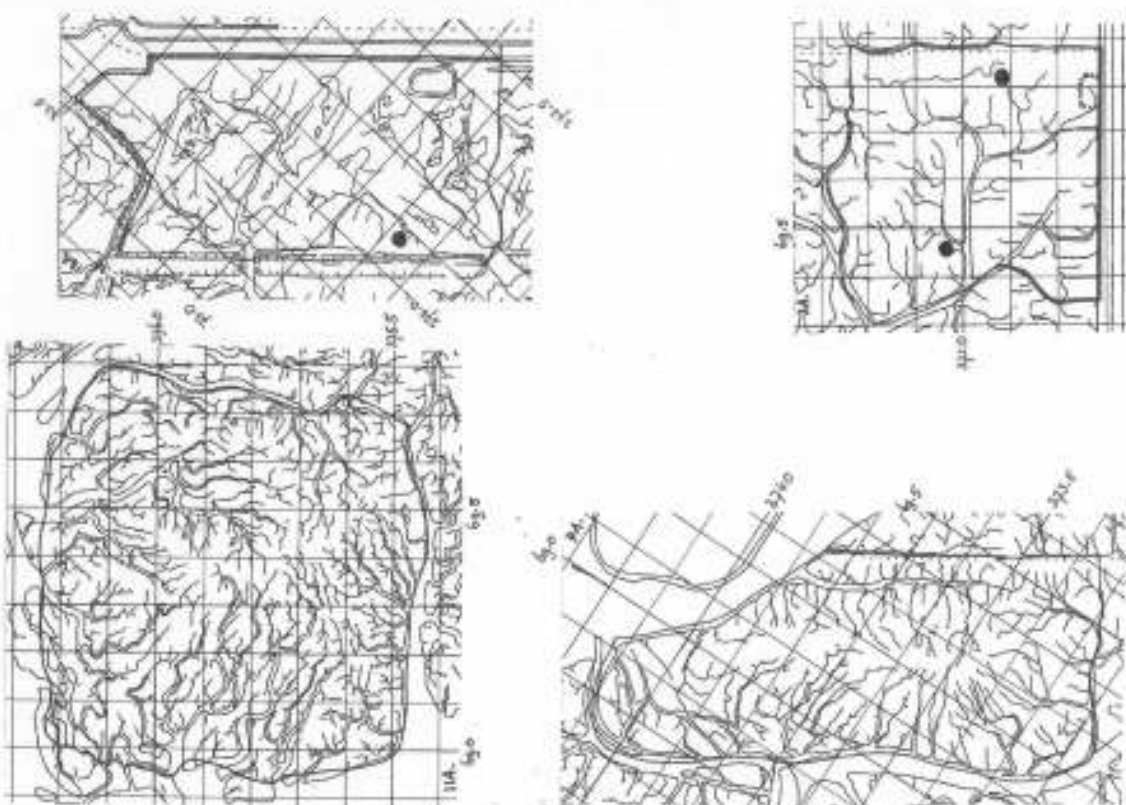
Bergeend 2006

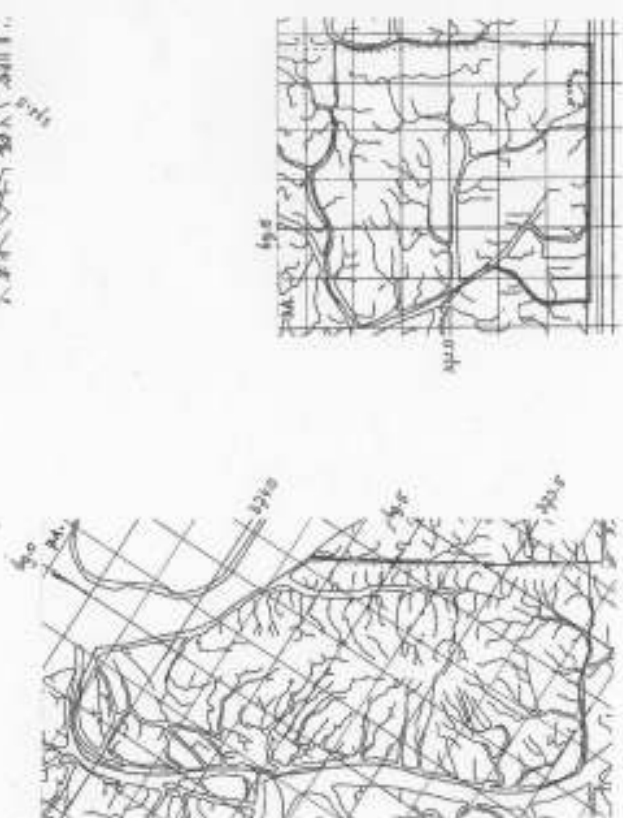
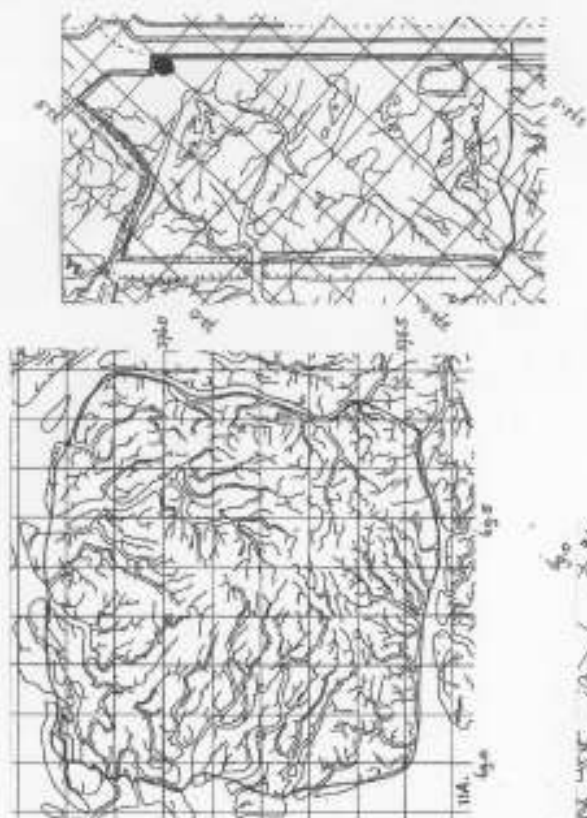
Krakeend 2006

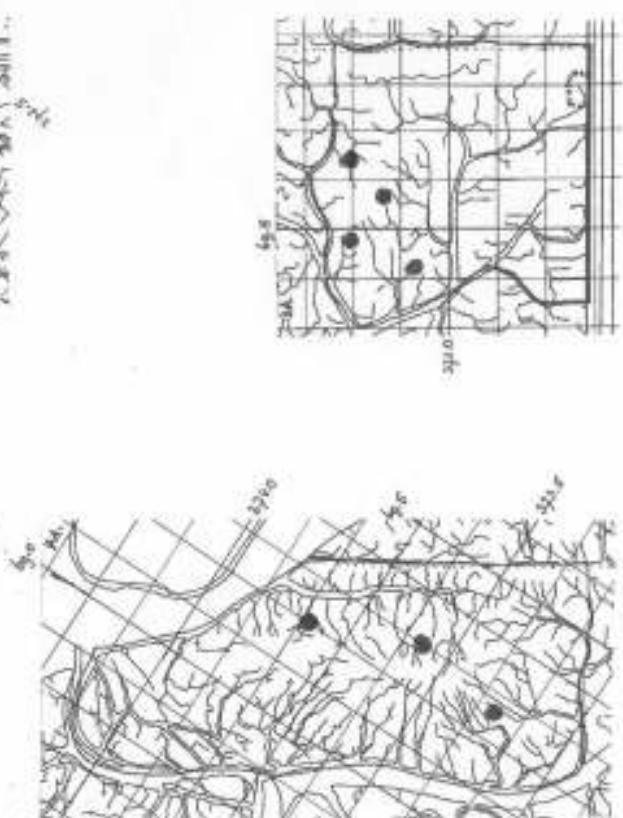
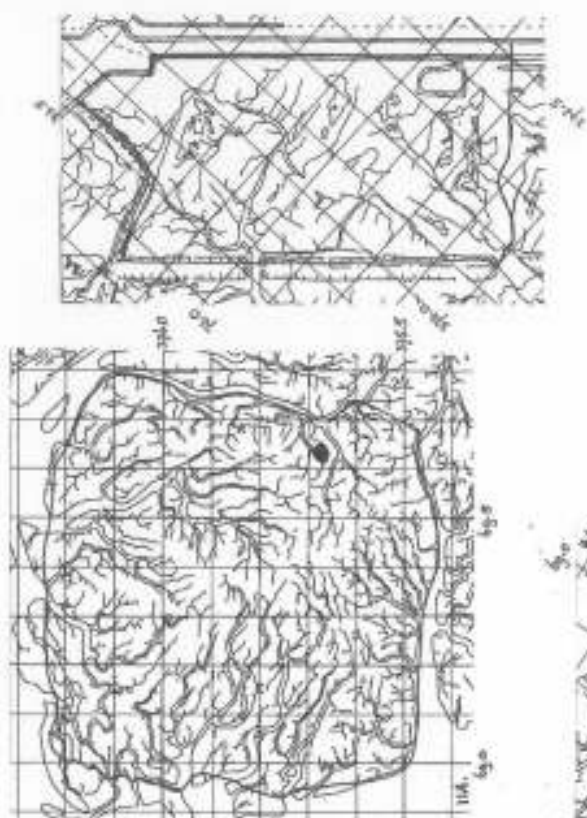
Wilde eend 2006

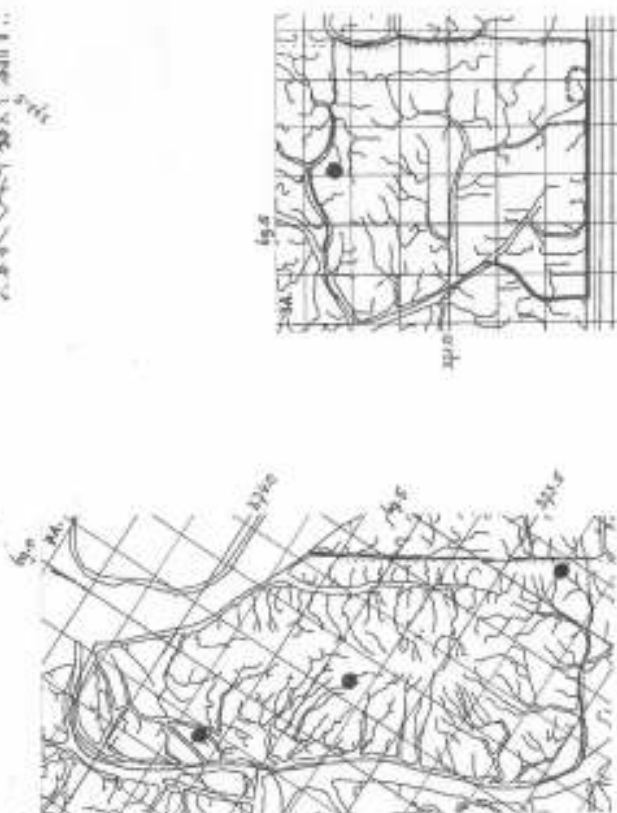
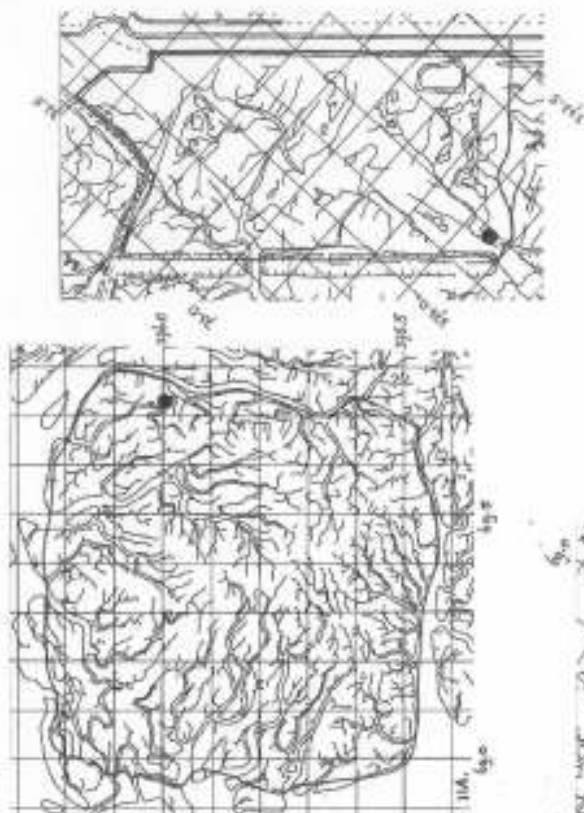
Slobeend 2006

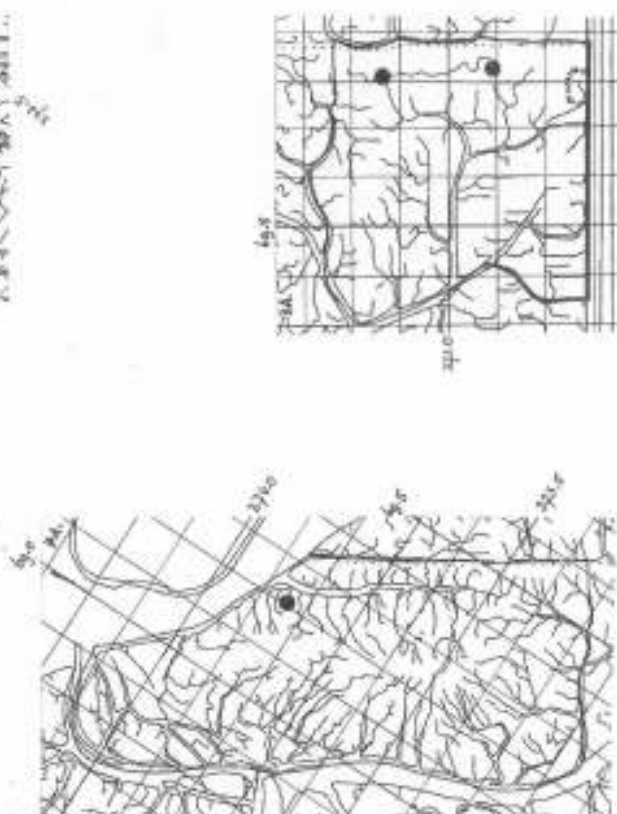
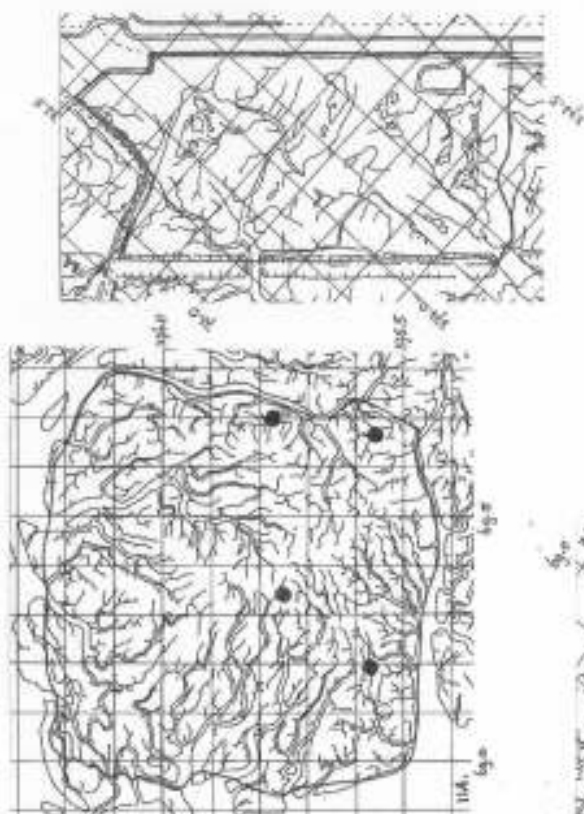
Fazant 2006

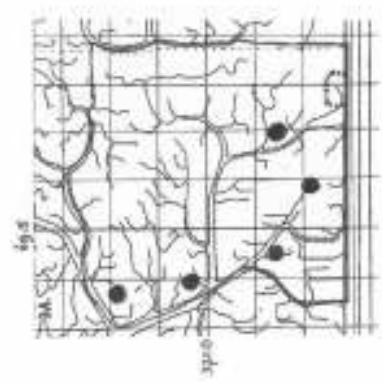
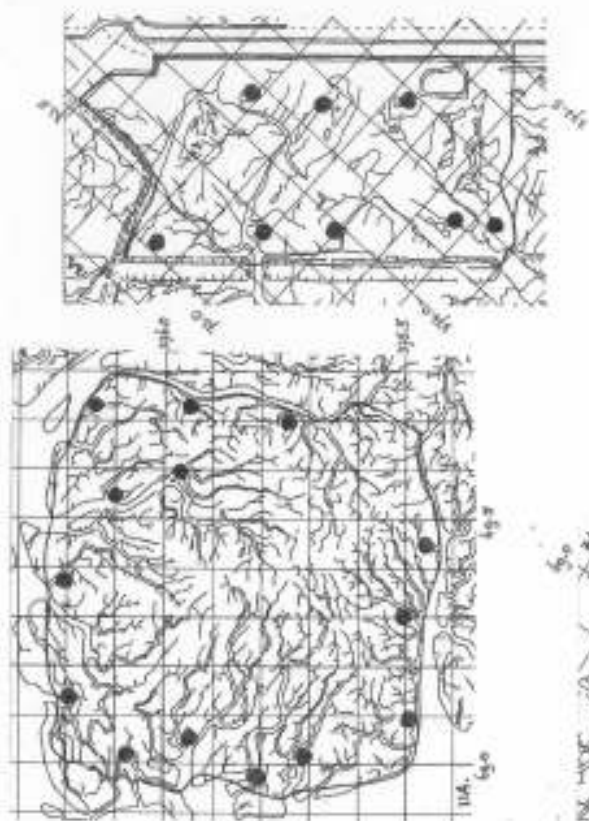
Waterral 2006

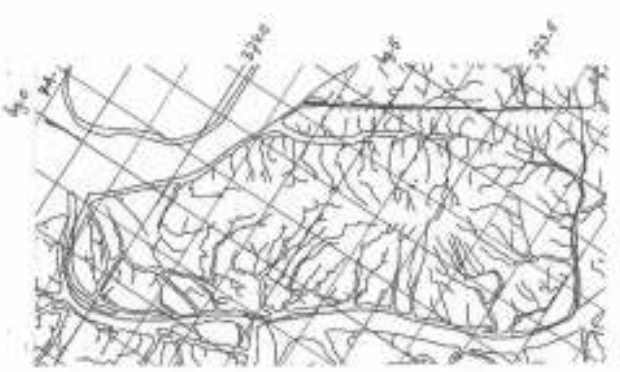
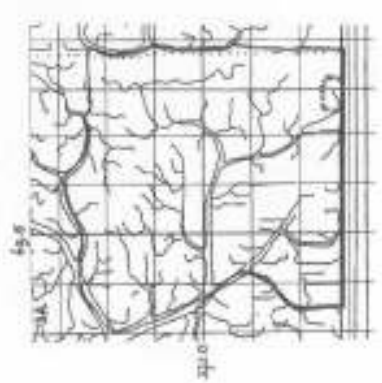
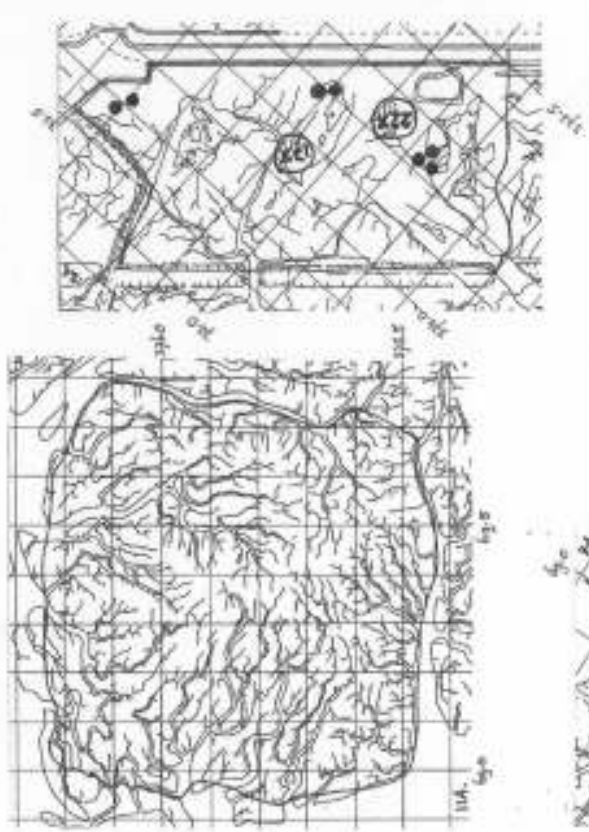
Waterhoen 2006

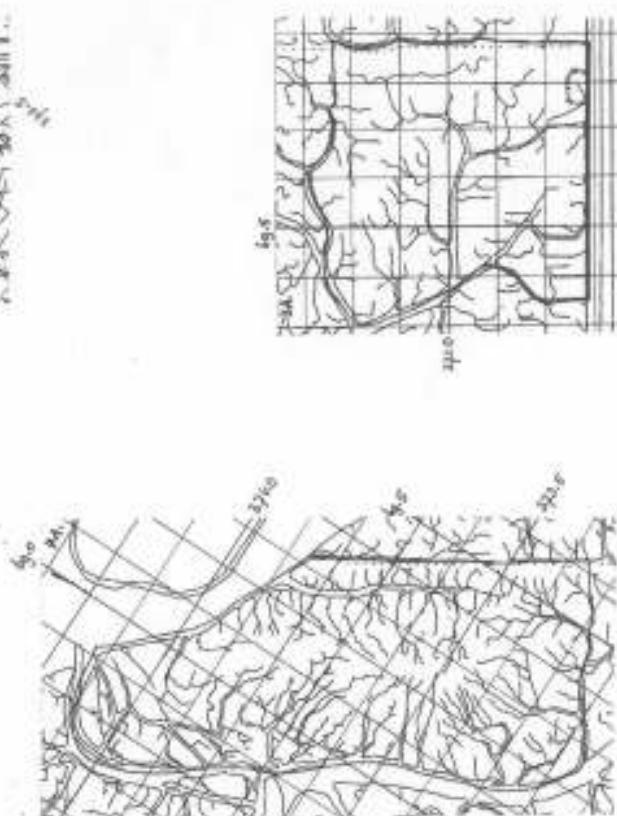
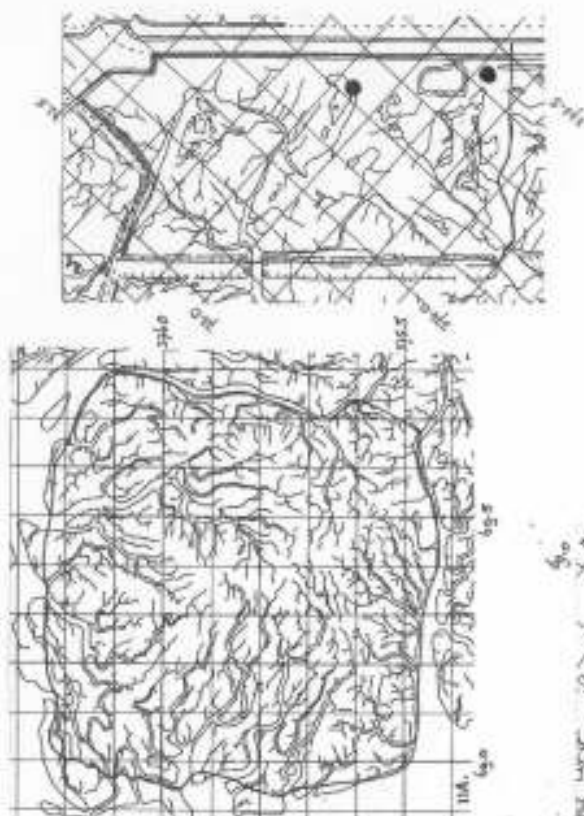
Meerkoet 2006

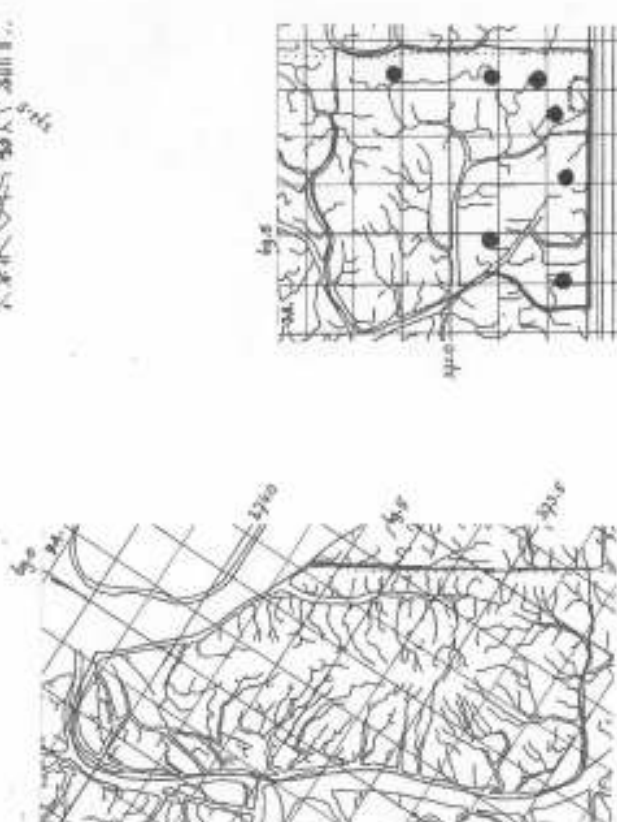
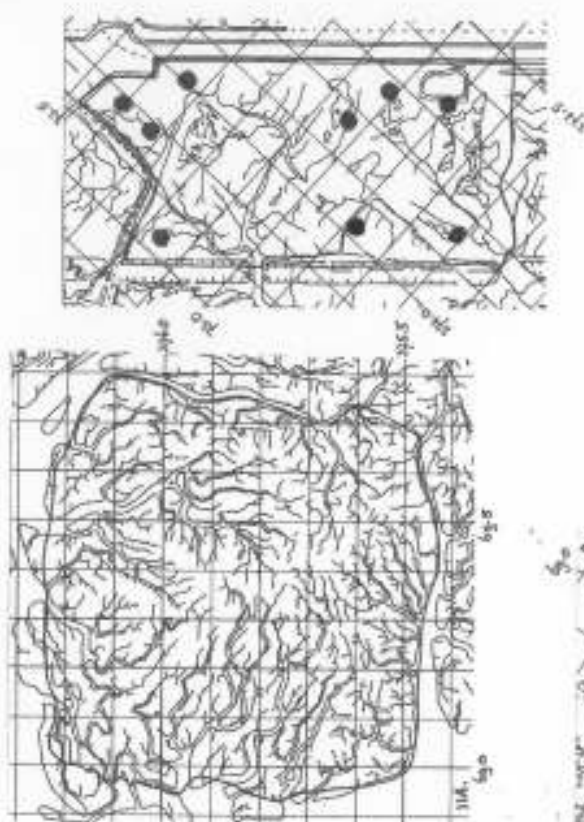
Scholekster 2006

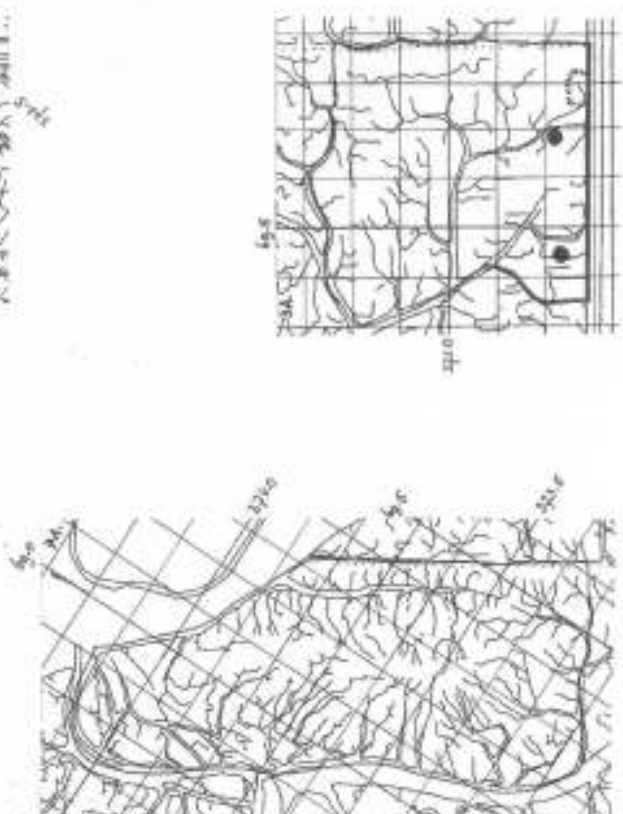
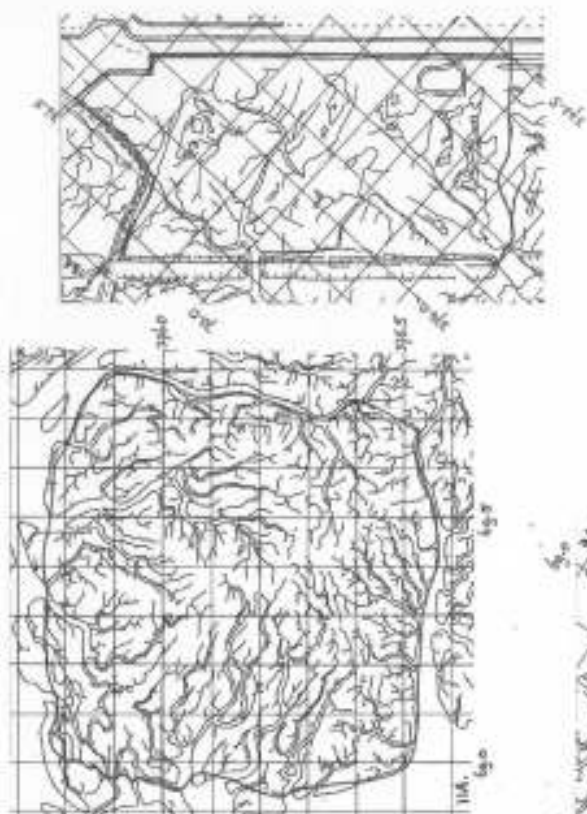
Kluut 2006

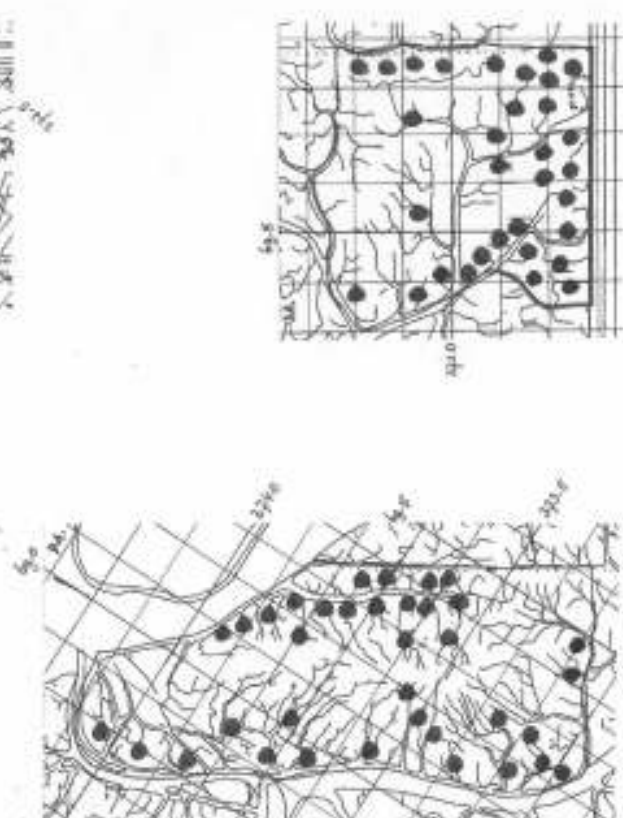
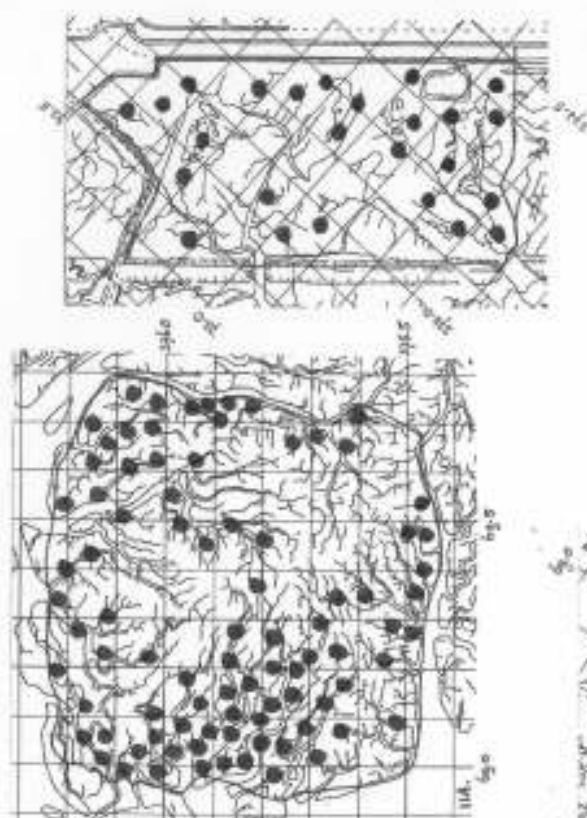
Strandplevier 2006

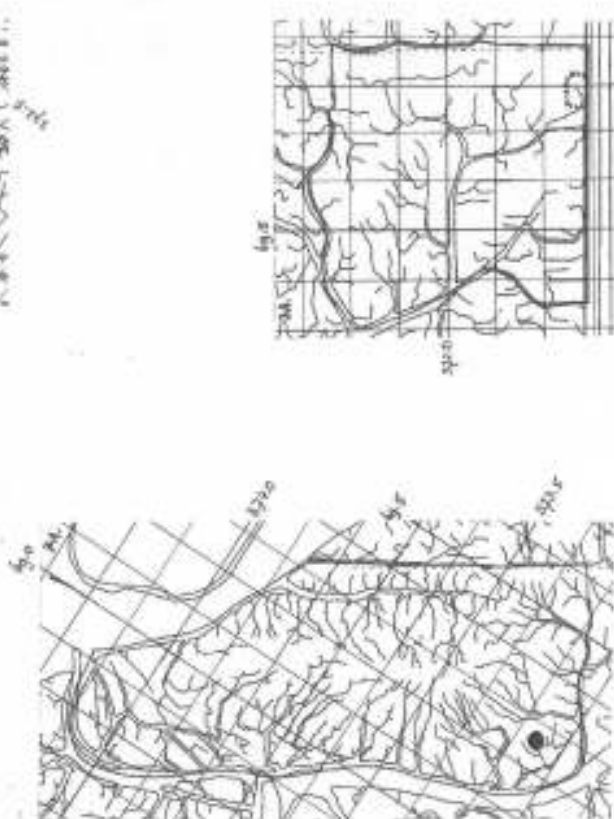
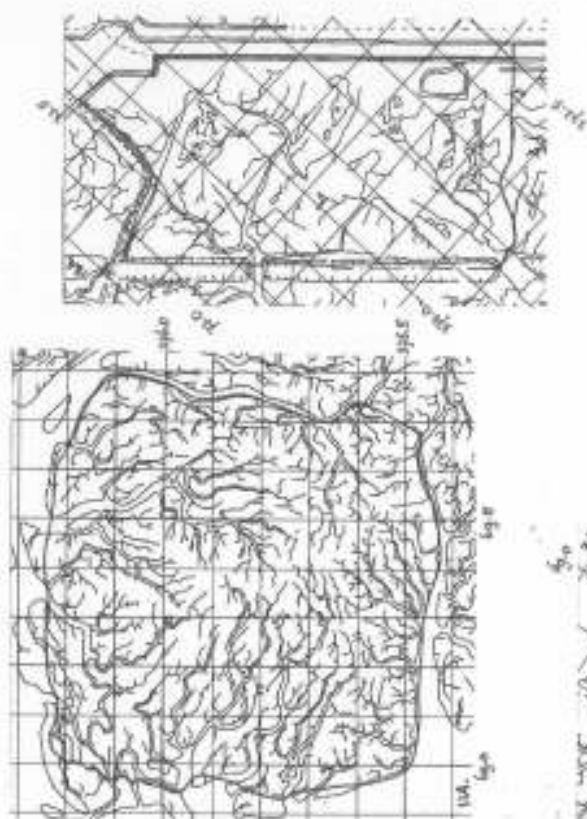
Kievit 2006

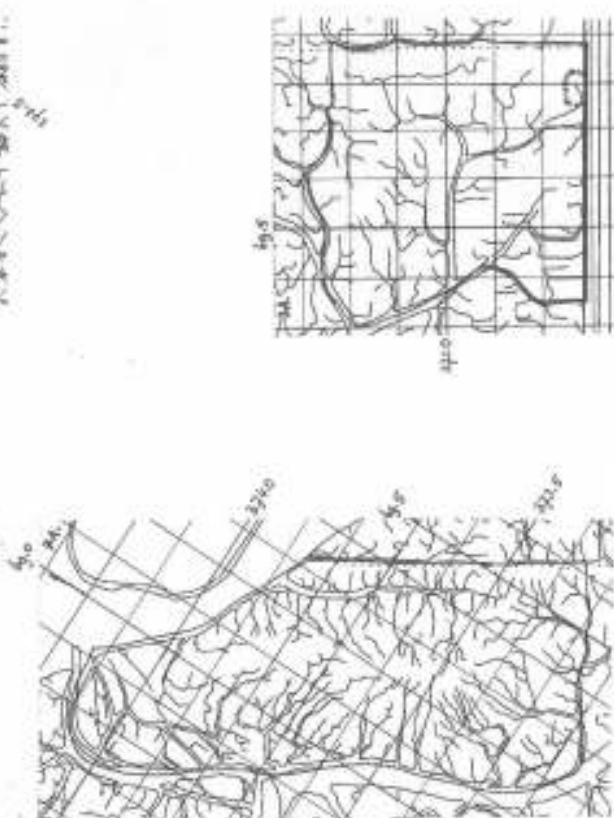
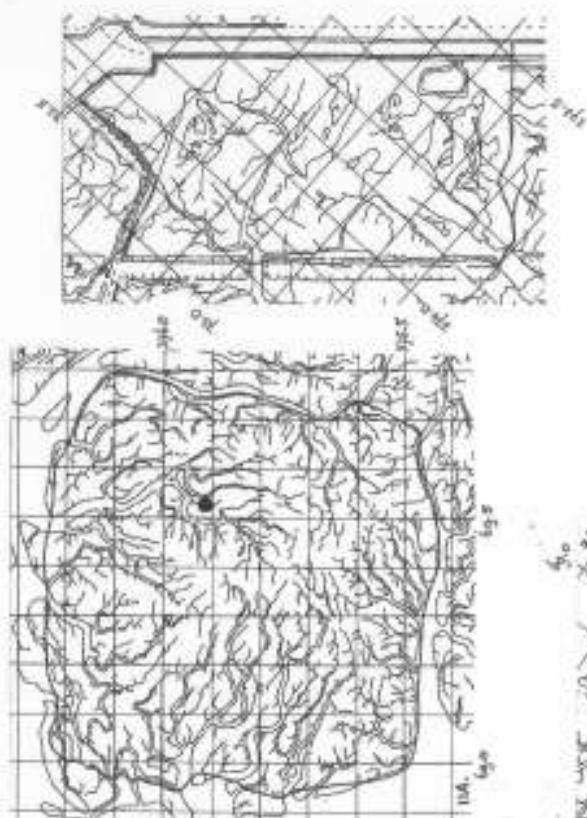
Grutto 2006

Tureluur 2006

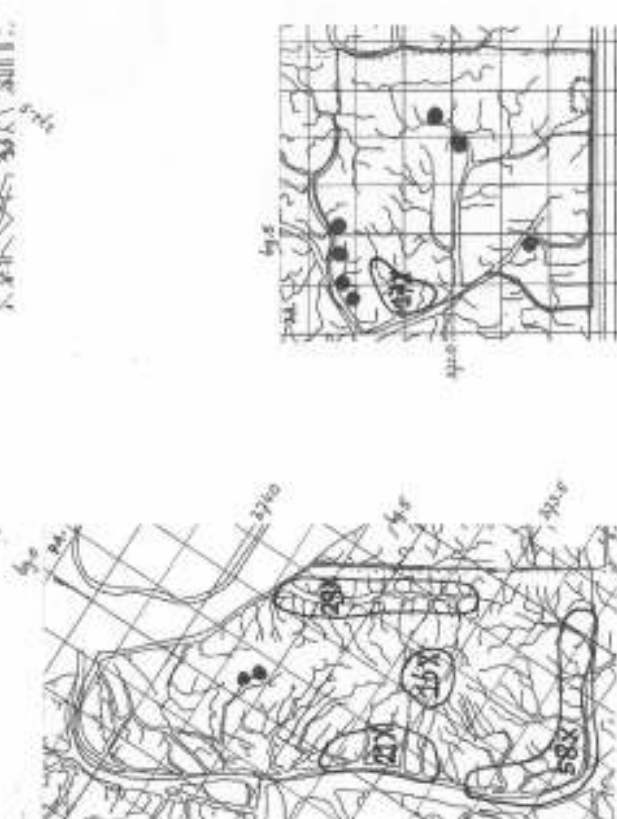
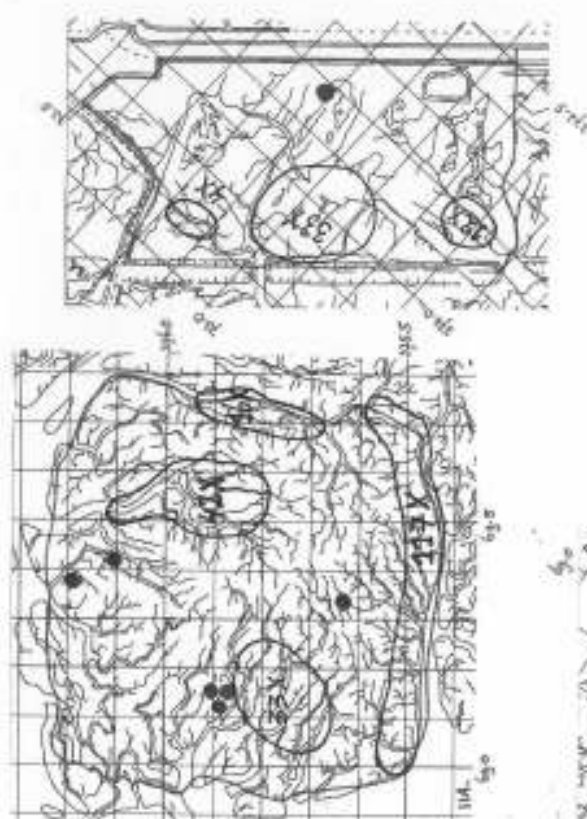
Zwartkopmееuw 2006

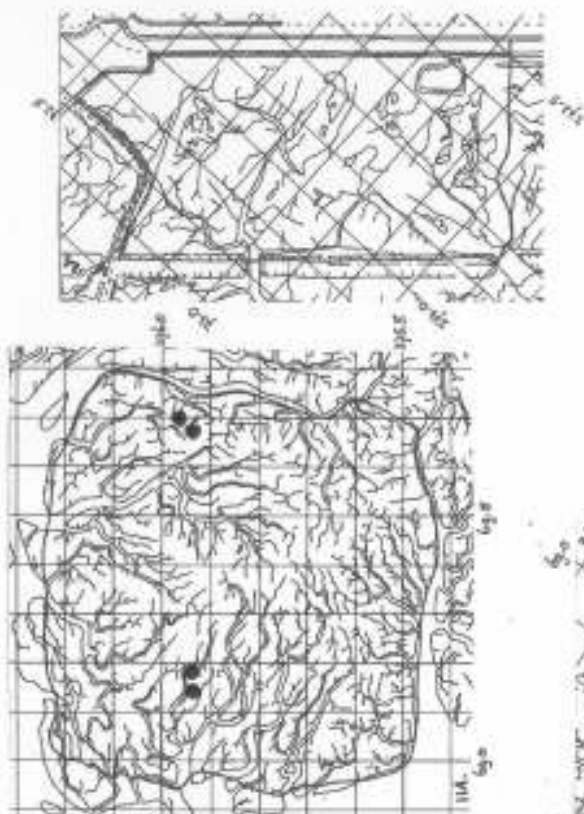
Kokmееuw 2006

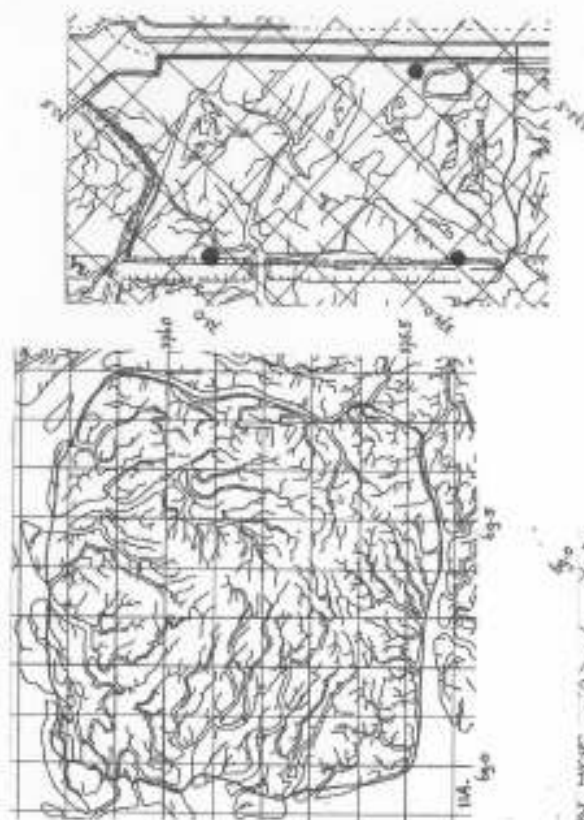
Kleine mantelmeeuw 2006

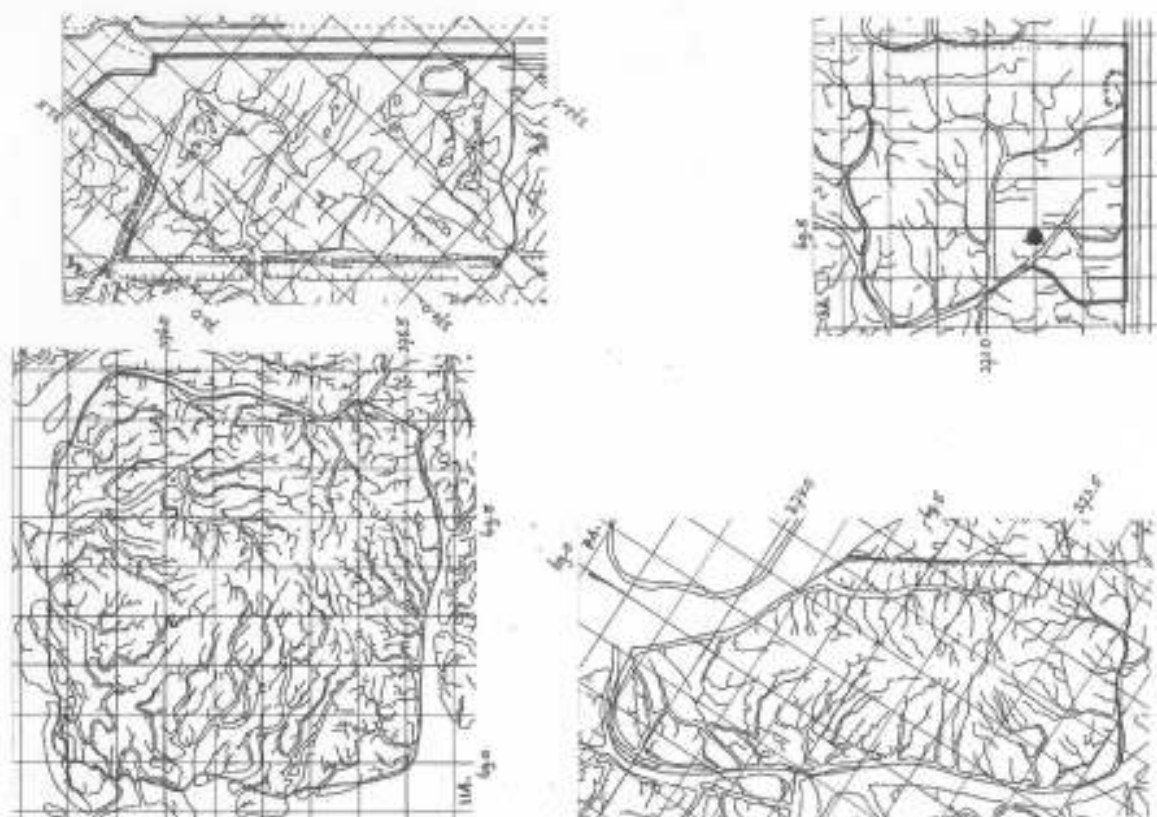
Zilvermeeuw 2006

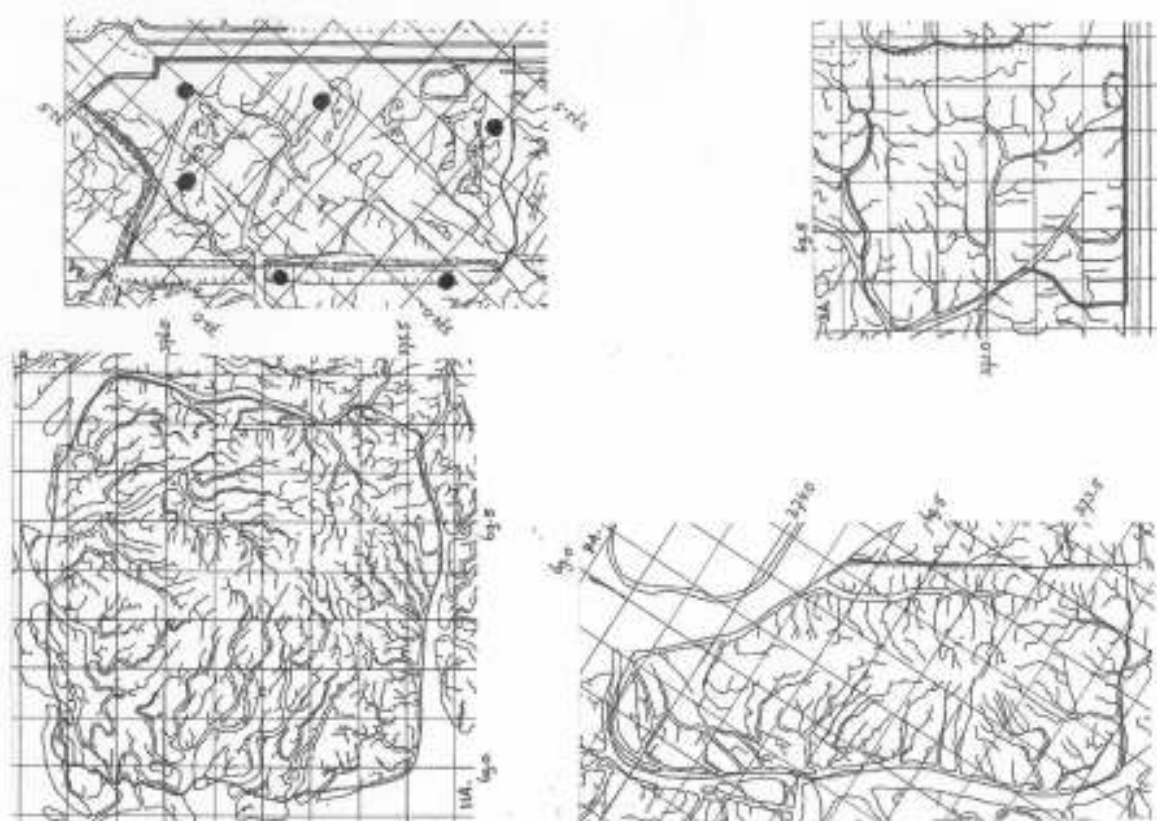
Visdief 2006

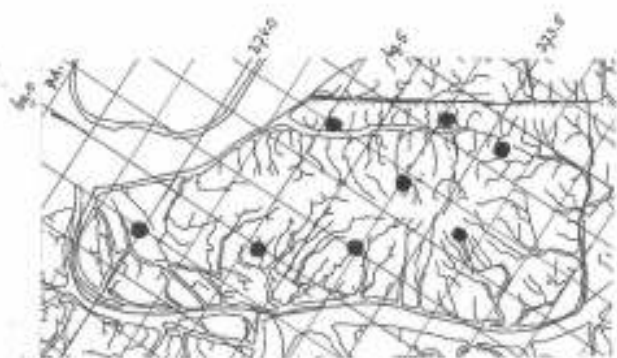
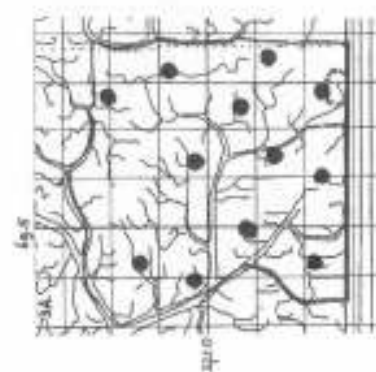
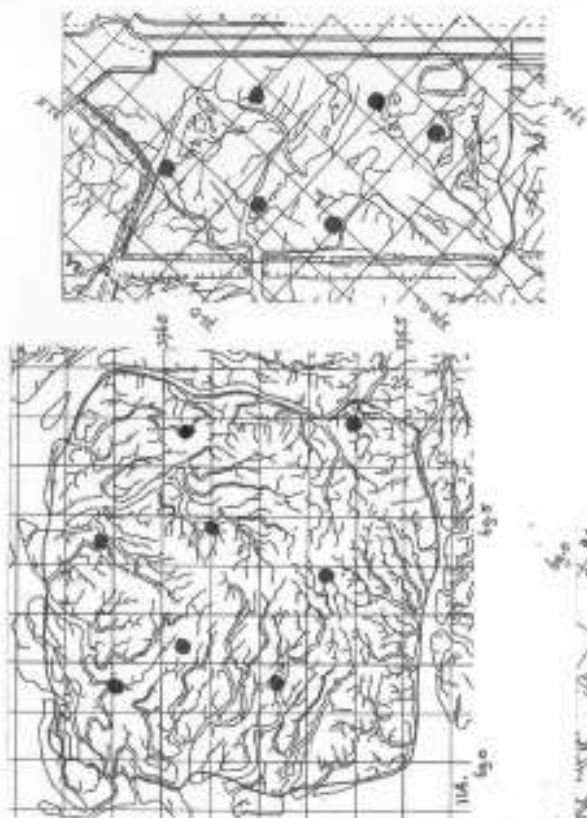
Holenduif 2006

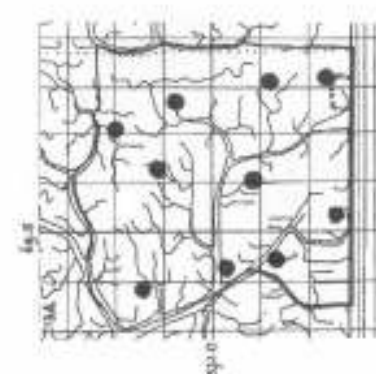
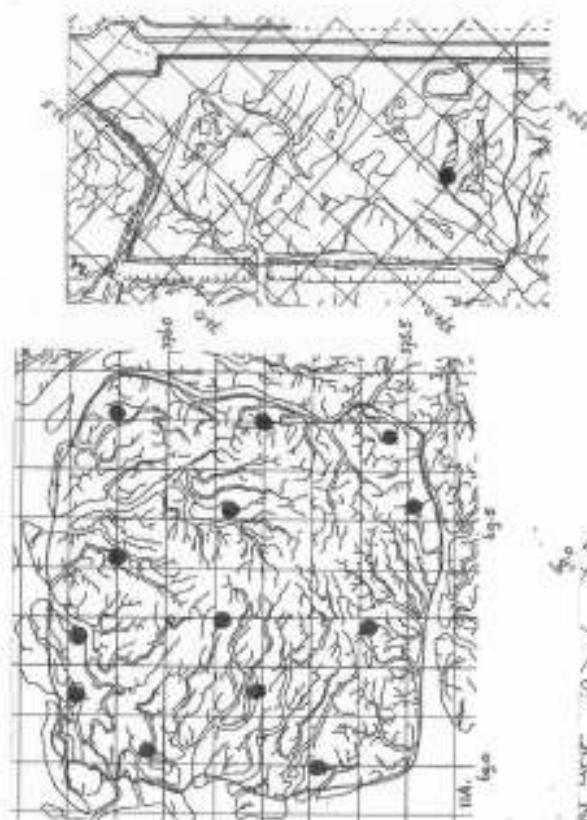
Houtduif 2006

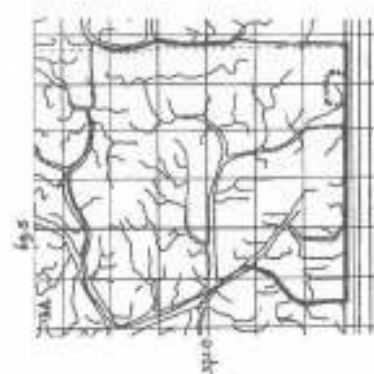
Veldleeuwerik 2006

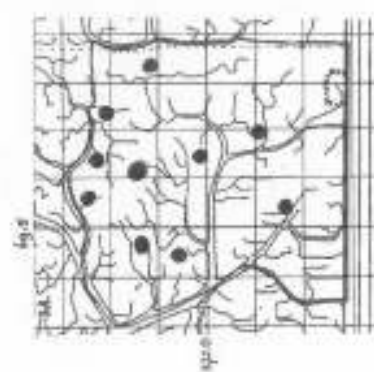
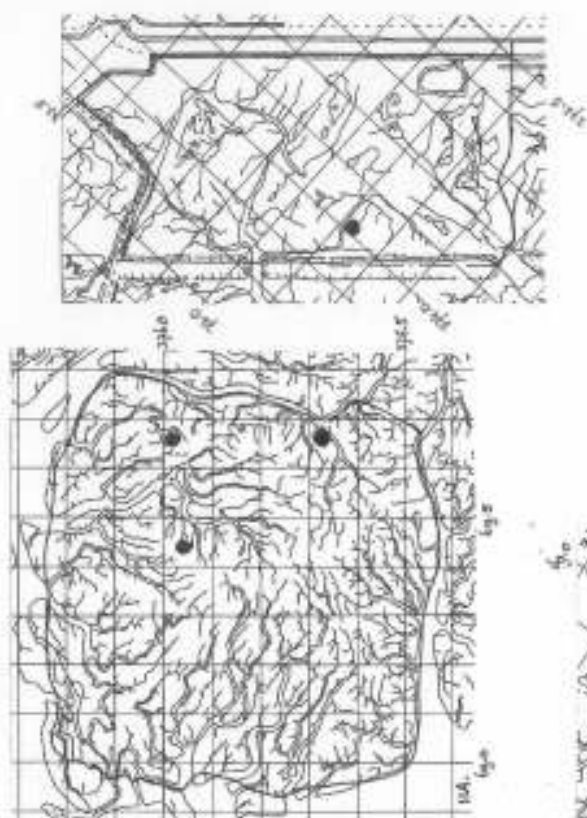
Graspieper 2006

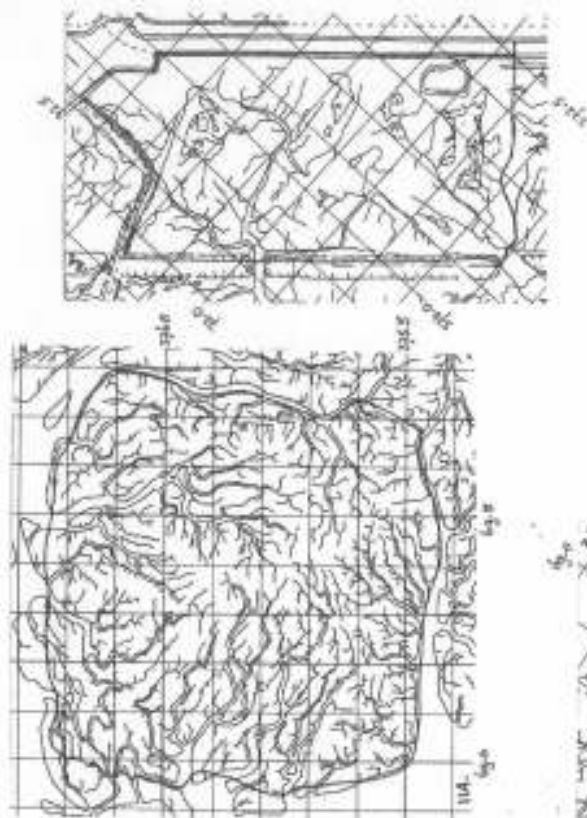
Gele kwikstaart 2006

Witte kwikstaart 2006

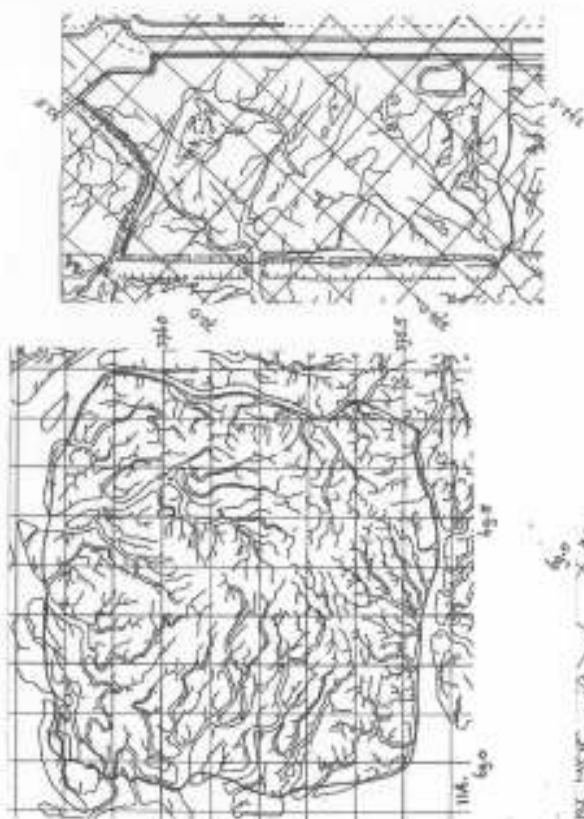
Blauwborst 2006

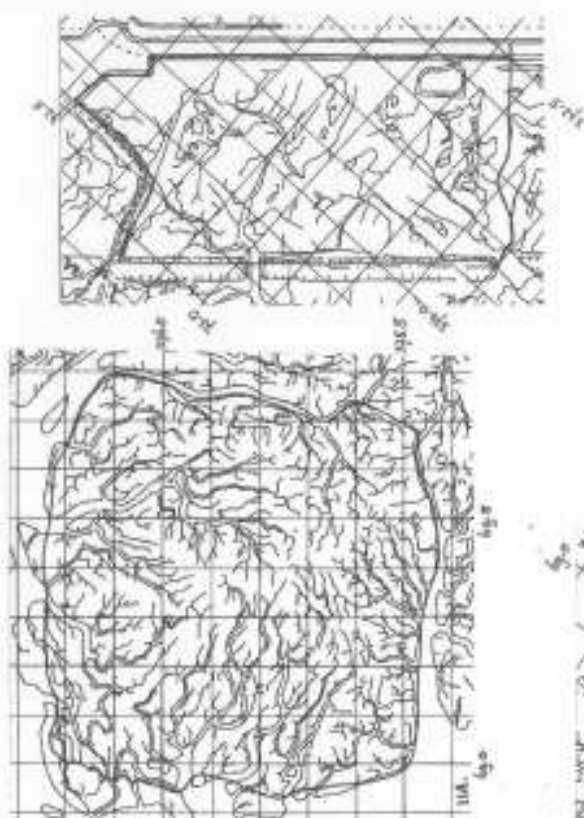
Graszanger 2006

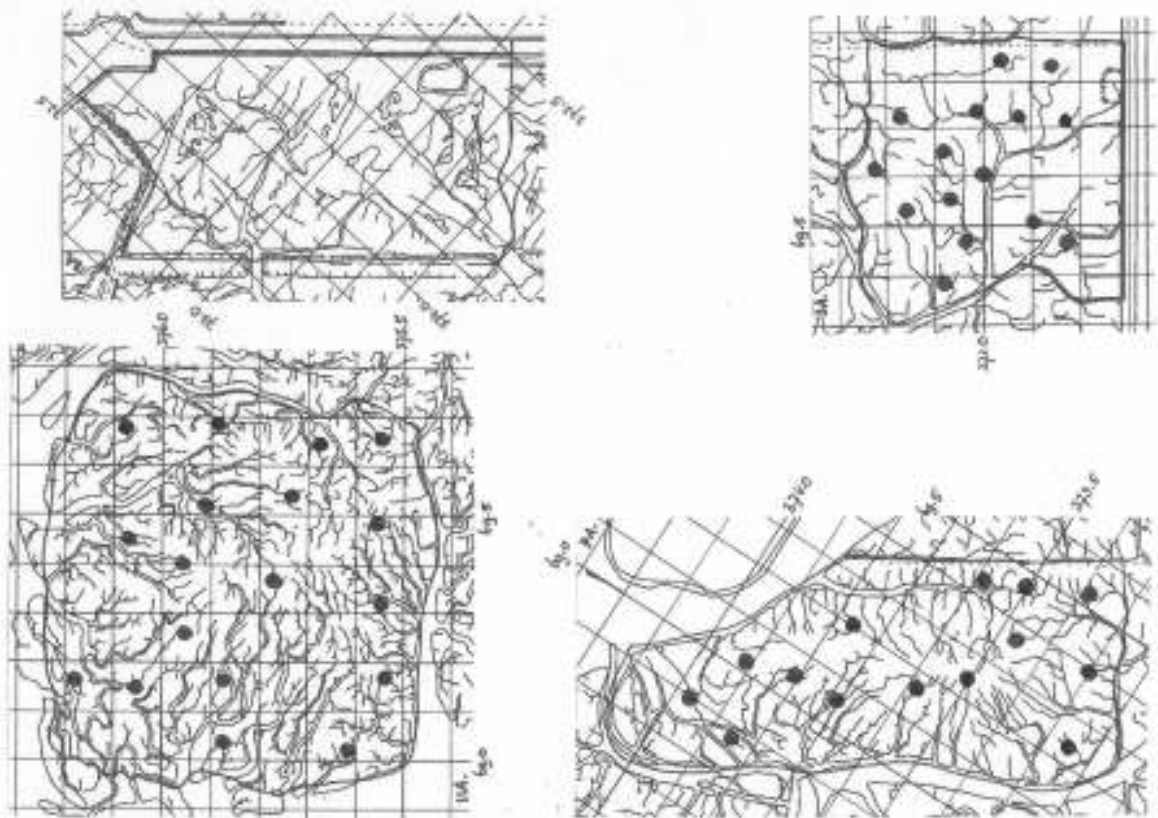
Rietzanger 2006

Kleine karekiet 2006

Kneu 2006

Centrale deel Marlemontse Plaat met slikkerige kommen.

